

TECHNINĖS PARAMOS VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2014 M.

TURINYS

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA.....	2
2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA	2
2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė	2
2.1.1. Fizinė pažanga.....	2
2.1.2. Finansinė pažanga	2
2.1.3. Informacija apie ESF lėšų naudojimą pagal Įgyvendinimo reglamento 1828/2006 II priedo C dalyje nurodytą pasiskirstymą	5
2.1.4. Parama pagal tikslines grupes	5
2.1.5. Gražinta ar pakartotinai panaudota parama.....	5
2.1.6. Kokybinė analizė.....	5
2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi.....	6
2.3. Svarbios problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti	9
2.4. TPVP įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai	10
2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį	10
2.6. Suderinamumas su kitomis priemonėmis.....	10
2.7. Stebėseną ir vertinimas.....	13
2.8. Nacionalinis veiklos rezervas	24
3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS.....	25
3.1. prioritetas „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimui“	25
3.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė	25
3.1.2. Svarbiausios problemos.....	36
4. ESF PROGRAMŲ SUDERINAMUMAS IR KONCENTRACIJA	37
5. DIDELĖS APIMTIES PROJEKTAI	37
6. TECHNINĖ PARAMA.....	38
7. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS	39

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA

VEIKSMŲ PROGRAMA	Konvergencijos tikslas
	Lietuvos Respublika
	2007–2013 m.
	CCI2007LT051PO002
METINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA	Techninės paramos veiksmų programa
	2014 m.
	2015 m. birželio 18 d. ¹

2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

Techninės paramos veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita už 2014 m. (toliau – ataskaita) yra parengta vadovaujantis Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 67 str., Reglamento Nr. 1081/2006 10 str. ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 1828/2006 nuostatomis.

Ataskaitos tikslas – apžvelgti Techninės paramos veiksmų programos (toliau – TPVP) įgyvendinimo pažangą per 2014 metus, remiantis fizinių ir finansinių rodiklių pasiekimais.

2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

2.1.1. Fizinė pažanga

Informacija apie TPVP nustatytų pasiekti stebėsenos rodiklių pasiekimus uždavinio lygmeniu pateikiama šios ataskaitos 3.1.1 dalyje.

2.1.2. Finansinė pažanga

Finansinė informacija pagal TPVP prioriteto „Techninė parama Europos Sąjungos struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimui“ įgyvendinimą pateikiama 1 lentelėje. Detali finansinė informacija pagal atskirus TPVP prioriteto uždavinius pateikiama 3 ataskaitos dalyje.

1 lentelė. TPVP finansinė informacija (eurais)

	Bendras TPVP finansavimas (ES ir nacionalinis)*	ES įnašo (viešojo ar bendrojo) apskaičiavimo pagrindas	Bendra paramos gavėjų sumokėta finansavimo reikalavimus atitinkančiųjų patvirtintųjų išlaidų suma**	Atitinkamas viešasis įnašas	Įgyvendinimas (proc.)
	a	b	c	d	e=c/a (jei bendros išlaidos) arba d/a (jei viešosios)

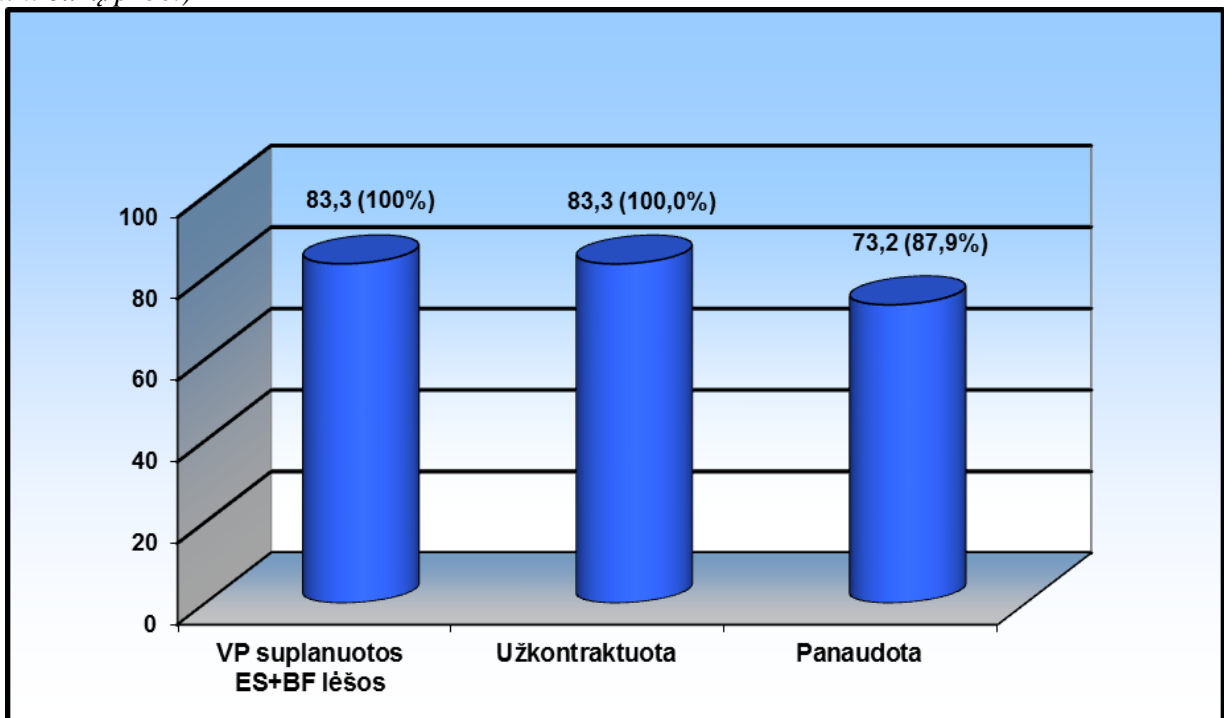
¹ Stebėsenos komiteto pritarimo data.

					išlaidos)
1 prioritetas: „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimui“ Europos socialinis fondas	83.286.978	viešojo	73.228.313,20	73.228.313,20	87,92 proc.

* – TPVP numatyta finansavimo suma pagal visus finansavimo šaltinius (ES ir nacionalinis).

** – Deklaruotinis pripažintos išlaidos pagal visus finansavimo šaltinius (ES ir nacionalinis).

1 paveikslas. TPVP įgyvendinimo analizė 2014 m. pagal pasirašytas finansavimo ir administravimo sutartis bei apmokėtas ir pripažintas deklaruotinis Europos Komisijai išlaidas (mln. eurų/proc.)

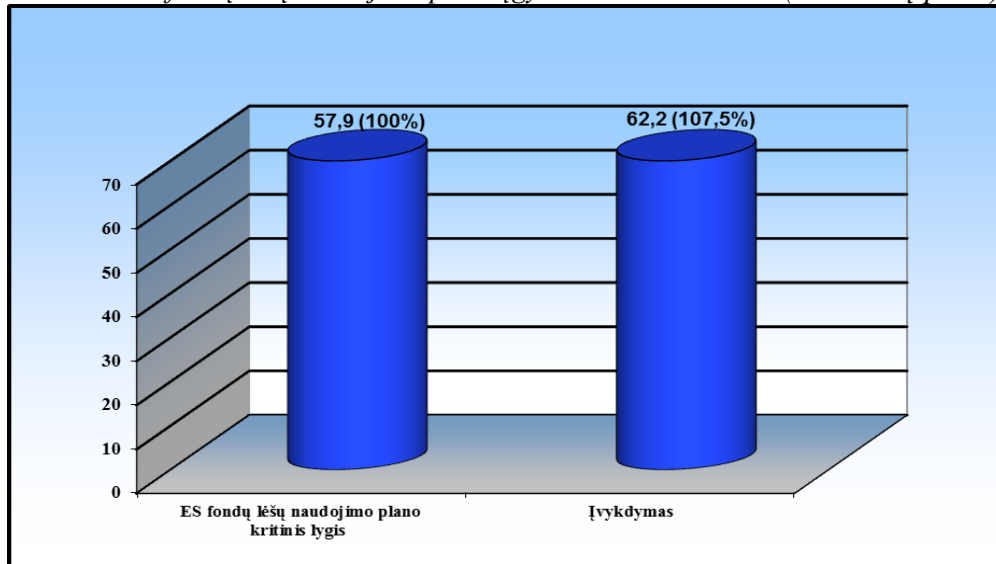

Iki 2014 m. pabaigos pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis paskirstytos (užkontraktuotos) visos TPVP suplanuotos techninės paramos lėšos (100 proc.). Palyginus su 2013 m. duomenimis pasirašytų sutarčių suma 2014 m. padidėjo 24,7 proc. (16,5 mln. eurų).

Apmokėtų ir pripažintų deklaruotinis Europos Komisijai išlaidų dalis sudaro 87,9 proc. nuo TPVP numatytų ES fondų ir bendrojo finansavimo lėšų. Palyginus su 2013 m. duomenimis pripažintų deklaruotinis Europos Komisijai išlaidų dalis padidėjo 29,3 proc. (16,6 mln. eurų).

Atsižvelgiant į tai, kad panaudoti likusi TPVP lėšų dalis sudaro 12,1 proc. bei vertinant TPVP lėšų panaudojimo spartą, planuojama iki 2015 m. vidurio panaudoti visas TPVP numatytas lėšas, t. y. apmokėtų ir pripažintų deklaruotinis Europos Komisijai lėšų dalies rodiklis 2015 m. antroje pusėje sieks 100 proc. nuo TPVP 1 prioritetui numatytų ES fondų lėšų.

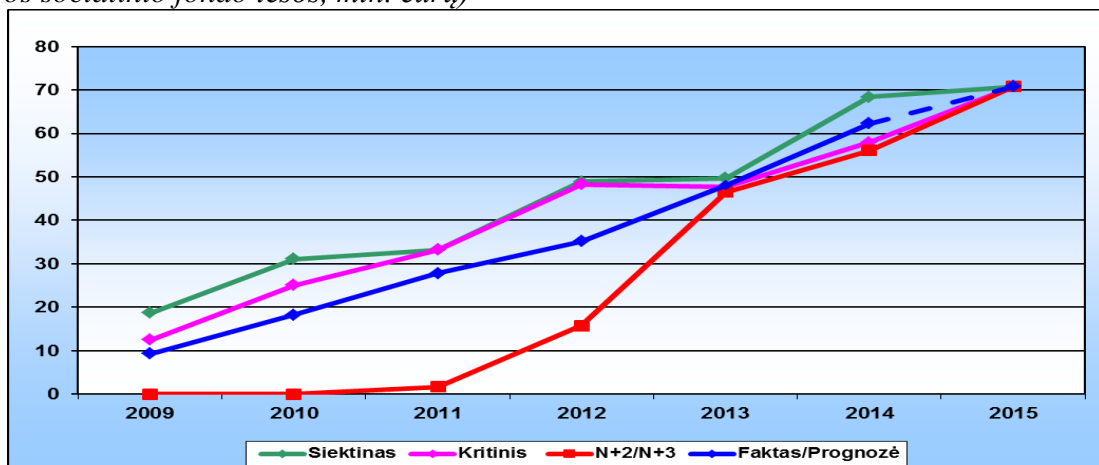
2 paveikslas. TPVP ES fondų lėšų naudojimo plano įgyvendinimas 2014 m. (mln. eurų/proc.)

Dar 2009 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino ES fondų lėšų naudojimo planą 2008–2015 m., kuriame pagal veiksmų programas, veiksmų programų prioritetus bei už veiksmų programų prioritetų įgyvendinimą atsakingus valstybės biudžeto asignavimų valdytojus, nustatyta siektina (įvertinamos maksimalios institucijų galimybės panaudoti ES fondų lėšas) ir kritinė (yra minimalus leistinas ES fondų lėšų panaudojimo lygis atitinkamuose prioritetuose sudarytas siekiant išvengti N+2 taisyklės pažeidimo) pripažintų deklaruotiniomis ES fondų lėšų suma pagal metus ir kurio pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad 2007–2013 m. veiksmų programoms numatytos ES fondų lėšos nebūtų prarastos pagal 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 93 straipsnį. 2012 m. ES fondų lėšų naudojimo planas buvo iš esmės atnaujintas, atsižvelgiant į veiksmų programų įgyvendinimo eigą. Paskutinį kartą minėtas planas buvo keistas 2014 m. atsižvelgiant į 2007–2013 metų veiksmų programų ir jų priedų finansinių planų pakeitimus, kuriais ES fondų lėšos buvo perskirstytos tarp veiksmų programų prioritetų ir (arba) ministerijų. Jeigu ES lėšos nebuvo perskirstomos, tuose prioritetuose pakeitimai nebuvo atliekami.

Informacija apie ES fondų lėšų naudojimo plano įvykdymą 2014 m. pateikiama 2 paveiksle. Pripažintų deklaruotiniomis Europos Komisijai ES fondų lėšų suma sudarė 107,5 proc. nuo ES fondų lėšų naudojimo plano 2014 m. kritinio lygmens. 2014 m. TPVP ES fondų lėšų naudojimo planas įgyvendintas ir viršytas.

3 paveikslas. TPVP ES fondų lėšų naudojimo plano ir N+2/N+3 taisyklės vykdymas 2009–2015 m. (Europos socialinio fondo lėšos, mln. eurų)

Atsižvelgiant į planuojamą lėšų panaudojimo spartą, prognozuojama, kad TPVP kritinis TPVP ES fondų lėšų naudojimo planas ir N+2/N+3 taisyklė bus įvykdyti iki 2015 m. pabaigos.

2.1.3. Informacija apie ESF lėšų naudojimą pagal Įgyvendinimo reglamento 1828/2006 II priedo C dalyje nurodytą pasiskirstymą

2 lentelėje pateikiami TPVP sudarytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių finansiniai duomenys (tik ES fondų lėšos) pagal šias kategorijas: prioritetinga sritis, finansavimo forma, teritorija, ekonominė veikla, vietovė.

2 lentelė. Informacija apie ES lėšų panaudojimą (eurais)

Prioritetingos srities kodas	Finansavimo formos kodas	Teritorija	Ekonominės veiklos kodas	Vietovė	Skirto finansavimo ES lėšų suma (eurais)
85 Rengimas, įgyvendinimas, stebėseną ir tikrinimas	01 Negrąžintina pagalba	Netaikytina	17 Viešasis administravimas	LT	54195145,84
86 Vertinimas ir studijos; informacija ir komunikacija	01 Negrąžintina pagalba	Miesto gyvenamoji vietovė	17 Viešasis administravimas	LT	35154,08
		Netaikytina	17 Viešasis administravimas	LT	16536724,45

2.1.4. Parama pagal tikslines grupes

Atsižvelgiant į tai, kad ES 2007–2013 m. techninės paramos gavėjai – institucijos, administruojančios ES 2007–2013 m. struktūrinių fondų lėšas, informacija apie paramą pagal tikslines grupes neteikiama.

2.1.5. Gražinta ar pakartotinai panaudota parama

Ataskaitiniu laikotarpiu įgyvendinant TPVP iš techninės paramos gavėjų susigrąžintų su pažeidimais susijusių techninės paramos lėšų nebuvo.

2.1.6. Kokybinė analizė

TPVP indėlis didinant užimtumą (darbo vietų kūrimui)

TPVP prisideda prie geresnio ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo ir tuo daro netiesioginį poveikį darbo vietų kūrimui.

ES struktūrinių fondų investicijos (visų veiksmų programų) reikšmingai prisideda sprendžiant nedarbo problemą Lietuvoje. ES struktūrinių fondų poveikio bendrajam vidaus produktui vertinimo² rezultatai parodė, kad dėl ES struktūrinių fondų investicijų naujai sukurtų ir (ar) išsaugotų sąlyginių darbo vietų skaičius 2012 m. pradžioje siekė 115,5 tūkst., t.y. 9,1 proc. nuo visų užimtųjų ir 7,4 proc. punkto mažino nedarbo lygį. Tačiau pasibaigus 2007–2013 m. veiksmų

² Vertinimo ataskaita skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje:

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/fm/failai/Vertinimas_ESSP_Neringos/Ataskaitos_2008MVP/BVP_ataskaita.pdf

programoms poveikis užimtumui ims silpnėti ir 2015 m. pabaigoje dėl ES struktūrinių fondų investicijų liks 73,34 tūkst. naujai sukurtų ir (ar) išsaugotų sąlyginių darbo vietų, kas nedarbo lygį mažins 5,3 proc. punktais.

TPVP indėlis įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją

Techninės paramos lėšos, įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją (toliau – BJRS), naudojamos BJRS viešinimo veikloms vykdyti ir renginių organizavimo bei dalyvavimo juose išlaidoms padengti.

BJRS žinomumo visuomenėje didinimas ir jos sąsajų su ES struktūrinių fondų investicijomis supratimas laikomas svarbiu veiksmu, siekiant užtikrinti BJRS gyvybingumą. Tuo tikslu ES struktūrinės paramos internetinėje svetainėje www.esparama.lt yra sukurta BJRS skirta skiltis (<http://www.esparama.lt/es-baltijos-juros-regiono-strategija>). Šioje skiltyje pateikiama ir reguliariai atnaujinama svarbiausia su BJRS susijusi informacija: BJRS raida, finansinės galimybės, Lietuvos dalyvavimas įgyvendinant BJRS, pagrindiniai dokumentai (Europos Komisijos Komunikatas dėl BJRS, Veiksmų planas, ES Tarybos išvados, skirtos BJRS) ir nuorodos į kitas BJRS skirtas Lietuvos ir ES internetines svetaines.

2014 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovai įvairiuose darbinuose susitikimuose aptarė Sanglaudos politikos indėlį įgyvendinant BJRS. Taip pat dalyvavo 5-ajame metiniame BJRS forume Suomijoje (Turku), kurio metu buvo diskutuojama apie BJRS įgyvendinimą įvairiose srityse skatinant tvarų vystymąsi. Šio forumo metu vyko eilė plenarinių sesijų ir seminarų, kuriuose buvo dalijamasi gerąja patirtimi, ieškoma integruoto, holistinio požiūrio į egzistuojančias problemas, identifikuojami egzistuojantys iššūkiai, dalintasi tolesniais planais vykdant veiklas, prisidedančias prie ES BJRS įgyvendinimo.

2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, siekdama užtikrinti tinkamą ir efektyvą ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemas (toliau – VKS) veikimą, nuolat peržiūri ir tobulina teisės aktus, reglamentuojančius Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimą ir finansavimą. Taip pat reguliariai yra rengiami ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų atstovų ir (ar) projektų vykdytojų susitikimai, kuriuose aptariamos projektų įgyvendinimo problemos, teisės aktų, reglamentuojančių ES struktūrinių fondų lėšų administravimą, pakeitimai. 2014 m. pakeisti ir (ar) patvirtinti šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 312 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1225 „Dėl Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės išdėstytos nauja redakcija. Siekiant užtikrinti tinkamą VKS veikimą, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta VKS institucijų atsakomybė už audito institucijos, Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų auditų ir kitų patikrinimų rekomendacijų registravimą ES struktūrinės paramos kompiuterinėje informacinėje valdymo ir priežiūros sistemoje (toliau – SFMIS2007) bei atsiskaitymo už įgyvendintas rekomendacijas tvarka, patikslinti išlaidų ataskaitų ir mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo Europos Komisijai terminai ir tvarka, nustatyti ketvirtinių ir patikslinti metinių veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitų rengimo terminai, patikslinta vadovaujančiosios institucijos atliekamų, su kontroliuojančiojo fondo valdytojo arba finansų inžinerijos priemonės valdytojo (jeigu kontroliuojantysis fondas nėra steigiamas) veikla susijusių pažeidimų tyrimų vykdymo tvarka.

Taip pat, siekiant, kad Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklėse būtų nustatyta visų veiksmų programos administravimo procesų tvarka, Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės papildytos informavimo apie ES struktūrinius fondų

investicijas ir viešinimo ES struktūrinės paramos svetainėje tvarka. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 313 pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 29 d. nutarimas Nr. 920 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos svetainės administravimo taisyklių patvirtinimo“.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1378 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimas Nr. 1443 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Siekiant, kad būtų tinkamai užbaigti įgyvendinti 2007–2013 metų finansinio laikotarpio projektai, taip pat atsižvelgus į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijas bei Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių antikorupcinį vertinimą, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse patikslintos nuostatos dėl pažeidimų tyrimo, nustatymo ir šalinimo tvarkos (patikslinami atvejai ir tvarka, kada įtariamas pažeidimas gali būti ištaisomas neatliekant pažeidimo tyrimo, patikslinama finansinių korekcijų taikymo tvarka, nustatius viešųjų pirkimų pažeidimus), taip pat patikslinta įgyvendinančiųjų institucijų atliekamos viešųjų pirkimų priežiūros tvarka, atsižvelgiant į dažniausiai nustatomus pažeidimus, nustatyta, kokius elementus privaloma patikrinti (pavyzdžiui, ar pasirinktas viešojo pirkimo būdas, informavimas apie viešąjį pirkimą, viešajam pirkimui pateiktų pasiūlymų vertinimas ir kt. atitinka teisės aktų reikalavimus), Specialiųjų tyrimų tarnybos siūlymu patikslinta prašymų projektų vykdytojams pateikti informaciją tvarka (nustatyta, kokiais atvejais galima pratęsti prašomos informacijos pateikimo terminus ir pan.), taip pat pratęstas galutinis terminas, iki kurio projektų vykdytojai gali teikti įgyvendinamajai institucijai mokėjimo prašymus, kuriais prašoma išlaidas apmokėti išlaidų kompensavimo ir kt. būdais.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1459 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimas Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“. Siekiant, kad neteisėtai išmokėtų ir (ar) panaudotų ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bei bendrojo finansavimo lėšų susigrąžinimas vyktų efektyviau ir operatyviau, Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklėse nustatyta lėšų grąžinimo termino atidėjimo ir lėšų grąžinimo dalimis tvarka, skolų nurašymo tvarka. Taip pat Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklės pritaikytos 2014–2020 metų finansavimo laikotarpio ES fondų ir kitoms tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamoms programoms.

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 1K-044 pakeistas finansų ministro 2009 m. vasario 17 d. įsakymas Nr. 1K-038 „Dėl Iš Europos Sąjungos fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų elektroninių mainų taisyklių patvirtinimo“. Atsižvelgiant į ES fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainėje įdiegtus naujus funkcionalumus dėl ataskaitų po projekto užbaigimo teikimo, Iš Europos Sąjungos fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų elektroninių mainų taisyklėse nustatoma ataskaitų po projekto užbaigimo teikimo tvarka per ES fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę projekto vykdytojams.

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1K-090 pakeistas finansų ministro 2008 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-324 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos naudojimo taisyklių (2007–2013 metų laikotarpiui) patvirtinimo“. Įdiegus naujus SFMIS2007 funkcionalumus, SFMIS taisyklių (2007–2013 metų laikotarpiui) (toliau – SFMIS2007) nuostatos papildomos dėl SFMIS2007 naudojimo tvarkos, atliekant dvigubo finansavimo prevenciją ir kontrolę, registruojant SFMIS2007 ataskaitas po projektų užbaigimo ir atliekant jų patikrinimą, administruojant auditų ir kitų patikrinimų metu nustatytas rekomendacijas.

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-120 Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma, patvirtinta finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1K-066 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių įgyvendinimo“, išdėstyta nauja redakcija. Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma papildyta klausimais,

kuriuos turi patikrinti įgyvendinančiosios institucijos tikrindamos projektų vykdytojų atliekamus viešuosius pirkimus (pavyzdžiui, ar pagrįstai pasirinktas pirkimo būdas, ar pirkimo dokumentuose pateikta informacija sutampa su skelbimu apie pirkimą, ar pirkimo dokumentai tikslūs, aiškūs be dviprasmybių, ar nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių reikalavimai dirbtinai neriboja konkurencijos, yra pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui ir kt.). Taip pat nustatyta, kad patikros lapas užtikrina minimalių reikalavimų patikrinimą, įgyvendinančiosios institucijos gali taikyti detalesnes metodikas.

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-209 pakeistas finansų ministro 2008 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. 1K-334 „Dėl Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“. Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklės išdėstomos nauja redakcija. Finansų inžinerijos priemonių administravimo ir finansavimo taisyklėse patikslinamos nuostatos dėl teisės aktų, kurie taikomi susigrąžinant finansų inžinerijos projekto finansavimo ir kitas lėšas iš finansų inžinerijos projekto vykdytojo, detalizuojamos pažeidimų administravimo procedūros: pridedamos pagal finansų inžinerijos priemonių įgyvendinimo specifiką adaptuotos žurnalo, kuriame registruojama informacija apie įtariamus pažeidimus, ir pranešimo apie pažeidimą formos bei pateikiamos šių formų pildymo instrukcijos; taip pat nurodoma, kokie sprendimai gali būti priimami dėl nustatytų finansų inžinerijos projekto vykdytojo pažeidimų.

- Lietuvos Respublikos finansų ministro liepos 31 d. įsakymu Nr. 1K-244 ir 2014 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 1K-279 patikslinta Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo forma, patvirtinta finansų ministro 2008 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1K-329 „Dėl Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo formos patvirtinimo“. Įgyvendinančiosios institucijos atliekamos projekto patikros vietoje lapo formoje patikslinti klausimai, susiję su valstybės pagalbos arba *de minimis* teikimu (nustatyta, kad siekiant įvertinti, ar projektas finansuojamas nepažeidžiant suderintos valstybės pagalbos schemos arba atitinkamame Europos Komisijos reglamente nustatytų reikalavimų, pildomas įgyvendinančiosios institucijos vidaus procedūrose nustatytas detalus projekto atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapas arba projekto atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapas, kurio forma skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt).

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1K-405 „Dėl finansų ministro 2008 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. 1K-066 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių įgyvendinimo“ pakeitimo“ patikslintos Pavyzdinė viešojo pirkimo patikros lapo forma ir Pavyzdinė mokėjimo prašymo patikros lapo forma.

Pavyzdinė mokėjimo prašymo patikros lapo forma papildyta klausimais, skirtais užtikrinti, kad finansinė korekcija, apskaičiuota dėl nustatyto pažeidimo (susijusio su projekto viešuoju pirkimu), būtų pritaikyta nuo galutinės viešojo pirkimo sutarties vertės.

Pavyzdinės viešojo pirkimo patikros lapo formos dalis „Bendroji informacija“ papildyta skiltimis, skirtomis nurodyti informaciją apie kitos įgyvendinančiosios institucijos administruojamą projektą, kuriam yra aktualus tikrinamas pirkimas, ir su tokiu pirkimu susijusį pažeidimą, kurį nustatė kita įgyvendinančioji institucija. Šiuo pakeitimu siekiama, kad projekto pirkimo dokumentus tikrinanti įgyvendinančioji institucija patikrintų, ar tikrinamas pirkimas yra aktualus ir kitos įgyvendinančiosios institucijos administruojamam projektui ir ar kita įgyvendinančioji institucija nėra nustačiusi pažeidimo dėl tikrinamo pirkimo bei, atsižvelgdama į tai, galėtų imtis atitinkamų veiksmų (pvz., atlikti pažeidimo tyrimą, apie pradėtą pažeidimo tyrimą informuoti kitą įgyvendinančiąją instituciją).

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1K-409 pakeistas finansų ministro 2009 m. gegužės 29 d. įsakymas Nr. 1K-173 „Dėl Metodinių pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“. Siekiant užtikrinti tinkamą pažeidimų administravimą, Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijos papildytos nuostatomis dėl įgyvendinančiųjų institucijų bendradarbiavimo tiriant ir nustatant pažeidimus dėl pirkimų, kurie aktualūs keliems iš ES fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams, administruojamiems

skirtingų įgyvendinančiųjų institucijų (nustatyta informacijos apskaitimo tarp institucijų tvarka tiriant pažeidimus bei sprendimų dėl tokių pažeidimų priėmimo principai, siekiant, kad būtų priimami vienodi sprendimai), taip pat Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijose patikslinti pažeidimų, nustatytų perleidus, perdavus, įkeitus ar kitokiais būdais suvaržius daiktines teises į projekto turtą, finansinių korekcijų apskaičiavimo principai, vadovaujančiosios, tvirtinančiosios institucijų, ministerijų informavimo apie sisteminius pažeidimus tvarka, detalizuota informacijos apie įtariamą sisteminių pažeidimų teikimo tvarka, papildytas Pažeidimų tyrimo išvadoje (Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 2 priedas) ir Pranešime apie pažeidimą (Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijų 6 priedas) nurodomų pažeidimo tipų sąrašas pažeidimais dėl rodiklių nepasiekimo ir projekto investicijų tęstinumo reikalavimų nesilaikymo. Taip pat Metodinės pažeidimų tyrimo ir nustatymo rekomendacijos papildytos Finansinių korekcijų taikymo aprašu (8 priedas), kuriame detalizuojamas Europos Komisijos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintų Gairių dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo, nuostatų taikymas.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 956 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. 1179 „Dėl Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo pakeistos Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės. Šiuo pakeitimu sudaryta galimybė tinkamomis finansuoti laikyti išlaidas, susijusias su naudotos įrangos ar kito turto, naudojamo ne pagal pirminę savo paskirtį, įsigijimu mokymo(si) tikslais.

Taip pat dalis teisės aktų 2014 m. pabaigoje buvo pakeisti, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje 32 straipsnio ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos euro įvedimo priemonių plano, patvirtinto finansų ministro 2014 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1K-076 „Dėl Finansų ministerijos euro įvedimo priemonių plano“, reikalavimus.

2.3. Svarbios problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

Valstybinio audito išvada (Metinė nuomonė pagal Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnį ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 1828/2006 18 straipsnį) ir metinė audito ataskaita (Metinė kontrolės ataskaita pagal Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnį) (toliau – metinė audito ataskaita) už 2014 m. dar nepateikta. Šiuo metu VKS institucijose atliekamas veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo efektyvumo ir Europos Komisijai 2014 m. deklaruotų išlaidų valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip numatyta Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 62 straipsnyje.

Vertindama 2013 m. VKS veikimo efektyvumą ir Europos Komisijai deklaruotas išlaidas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė nustatė, kad audituojamu laikotarpiu veiksmų programų VKS atitiko reikalavimus, taikytinus pagal Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 58–62 straipsnius ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 1828/2006 3 skirsnį, ir veikė efektyviai, todėl gali deramai užtikrinti, kad Europos Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos ir dėl to yra deramai užtikrinta, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir teisingi.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2014 m. gruodžio 12 d. raštu Nr. S-(80-3309)-2812 pateikė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai metinę audito ataskaitą už 2013 metus, kurioje nurodyta, kad 2013 m. audito metu VKS institucijoms buvo pateikta 19 svarbių, vidutinės ir nedidelės svarbos pastebėjimų. Atsižvelgiant į nustatytus neatitikimus, pagal rekomendacijų įgyvendinimo planą, kuriame nustatomi rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, tobulinami teisės aktai ir institucijų vidaus procedūros, atliekami įtariamų pažeidimų tyrimai.

Nustačius pažeidimus, lėšos susigražinamos teisės aktų nustatyta tvarka. Šiuo metu jau yra įgyvendinta 10 Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės metinėje audito ataskaitoje už 2013 metus pateiktų rekomendacijų (iš 19 pateiktų).

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, atlieka pavestų vykdyti užduočių priežiūrą. 2014 m. įgyvendintos tarpinių institucijų rizikos valdymo priemonės, susijusios su pažeidimų tyrimu, viešųjų pirkimų priežiūra, patikrų vietoje atlikimu, taip pat periodiškai tikrinami procesų monitoringo SFMIS2007 duomenys ir kt. Apie nustatytus neatitikimus tarpinės institucijos informuotos raštu ir per SFMIS teikiant rekomendacijas dėl neatitikimų ištaisymo. Siekdama, kad rizikos valdymo procesas būtų įgyvendintas tinkamai ir efektyviai, vadovaujančioji institucija vykdo pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo nuolatinę stebėseną. Siekiant užtikrinti aukštą darbuotojų, administruojančių ES fondų lėšas, kompetenciją, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, 2014 m. ir toliau organizavo centralizuotus mokymus visiems ES fondų lėšas administruojantiems darbuotojams pagal ES fondus administruojančių darbuotojų kvalifikacinių reikalavimų aprašą.

2.4. TPVP įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai

Esminių pokyčių, kurie galėjo turėti įtakos TPVP įgyvendinimui, per 2014 m. nebuvo. 2014 m. ir toliau techninės paramos gavėjai įgyvendino projektus pagal 2007–2013 m. programavimo periodui pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis.

2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį

Netaikoma

2.6. Suderinamumas su kitomis priemonėmis

Dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė

Dvigubo finansavimo prevencijos bei kontrolės užtikrinimo sistema yra integruota ES struktūrinių fondų planavimo ir įgyvendinimo sistemos dalis, vykdoma visose jos dalyse ir etapuose. Vertinant finansavimo takoskyrų užtikrinimo bei dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemą, svarbu pažymėti, kad dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė yra užtikrinama sistemiškai, t.y. atitinkami priežiūros ir kontrolės veiksmai bei procedūros atliekami kiekviename iš programos ir projektų etapų ir jų visuma užtikrina adekvatų dvigubo finansavimo rizikos valdymą.

Programavimo metu nustatant investavimo kryptis ir prioritetus, sukurtos pirminės prielaidos dvigubo finansavimo rizikos įvertinimui ir prevencijai. Parengus ir Europos Komisijai patvirtinus Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, parengtos veiksmų programos šiai strategijai įgyvendinti, parengti jų priedai. Kiekvienoje veiksmų programoje buvo išskirti prioritetai, padedantys siekti veiksmų programoje numatytų tikslų, tai – pirminės takoskyros. Ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos turi įsitikinti, kad tos pačios investicijos nebus finansuojamos pagal kelis veiksmų programų prioritetus ir priemones bei kitus finansinius instrumentus. Nustatant veiksmų programų prioritetus bei priemones, kartu detalizuojamas ir atskyrimas nuo kitų finansavimo šaltinių. Veiksmų programose taip pat pateikiami kitų finansinių mechanizmų bei jų santykio su veiksmų programų prioritetais aprašymai.

Remdamosi Strategija, veiksmų programomis bei jose pateikiamomis „demarkacijos“ lentelėmis, ES struktūrinę paramą administruojančios institucijos rengė atskirų priemonių aprašymus, kurie buvo tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais dėl veiksmų

programų priedų. Juose pateikiamuose priemonių aprašymuose yra dalis „Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu“, kurioje, jeigu būtina, priemonės lygmeniu yra detalizuojamos veiksmų programose pateikiamos takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais. 2014 m., kaip ir ankstesniaisiais metais, priimant veiksmų programų priedų pakeitimus buvo atsižvelgiama ir į takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais reikalavimus.

Taip pat ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos rengė projektų finansavimo sąlygų aprašus, kurių prieduose pateikiamoje tinkamumo finansuoti vertinimo metodikoje numatytas klausimas, susijęs su finansavimo atskyrimu, bei duodama nuoroda į Veiksmų programą ar priemonės aprašymą veiksmų programos priede.

Svarbiausios procedūros, susijusios su dvigubo finansavimo prevencija buvo atliekamos įgyvendinančiosioms institucijoms vertinant projektų paraiškas (pavyzdžiui, paraiškos dėl projekto finansavimo vertinamos įvertinant galimą paraiškoje suplanuotų veiklų ir išlaidų persidengimą su pagal kitas pareiškėjo pateiktas paraiškas suplanuotomis ar pagal jau pasirašytas projektų sutartis įgyvendinamomis veiklomis ir išlaidomis; vertinimo metu buvo įvertinama paraiškos dvigubo finansavimo rizika, pagal kurios lygį buvo nustatomas vertinimo metu ir projektų įgyvendinimo etape taikomų dvigubo finansavimo kontrolės procedūrų detalumas).

Sprendimą dėl projektų finansavimo priėmė už priemonės įgyvendinimą atsakingos ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos. Atsiradus įtarimų dėl dvigubo finansavimo rizikos, galėjo būti stabdomas tolimesnis procesas (projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymas).

Atsižvelgiant į projektų paraiškų vertinimo metu nustatytą projekto riziką, į projekto finansavimo ir administravimo sutarties specialiąsias sąlygas buvo įtraukiamos su dvigubo finansavimo rizika ar kontrole susijusios nuostatos.

Projektų įgyvendinimo metu pagrindinį vaidmenį dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės procese atlieka įgyvendinančiosios institucijos. Įgyvendinant projektus dvigubo finansavimo kontrolė atliekama ir rizika valdoma tikrinant mokėjimo prašymus, atliekant viešųjų pirkimų priežiūros procedūras ir atliekant projektų patikras vietoje.

2011 m. atlikto 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos finansavimo takoskyrų, siekiant užtikrinti dvigubo finansavimo prevenciją, vertinimo³ pagrindu 2012 m. informacinėje sistemoje SFMIS2007 buvo įdiegtos funkcinės galimybės dėl priemonių sankirtų, priemonių ir kitų finansavimo šaltinių (Mokymasis visą gyvenimą, Eureka, Eurostars, 7-oji bendroji programa, Europos fondas trečiųjų šalių piliečių integracijai, Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės, Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos 2007–2013 bendradarbiavimo per sieną programa, Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa, Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos bendradarbiavimo programos, kuria siekiama sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus išsiplėtusioje ES, Išorės sienų fondas Specialioji tranzito schema, Ignalinos programa, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų) sankirtų naudojimo. Kiekvienais metais, atsižvelgiant į atsiradusius pokyčius, priemonių sankirtos, priemonių ir kitų finansavimo šaltinių sankirtos buvo atnaujinamos ir patikslinamos.

2014 m. bendradarbiavimo pagrindu vadovaujančiajai institucijai ne ES struktūrinę finansinę paramą administruojančios institucijos ir toliau reguliariai (vieną kartą per ketvirtį) teikė duomenis apie kitų finansavimo šaltinių (ne ES struktūrinių fondų) finansuojamus projektus (pavyzdžiui, projekto vykdytojo pavadinimas, kodas, gauto finansavimo suma, projekto partneriai, projekto etapas), kurie buvo talpinami į SFMIS2007. 2013 m. buvo pasirašyta duomenų mainų sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra, administruojančia Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą. Pagal šią sutartį vadovaujančiajai institucijai 2014 m. buvo teikiami duomenys apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. pareiškėjus (paramos gavėjus). 2014 m. Nacionalinei mokėjimo agentūrai buvo pateikti duomenys apie iš ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų

³ Vertinimo ataskaita skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje:

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/fm/failai/Vertinimas_ESSP_Neringos/Ataskaitos_2010MVP/Takoskyros_vertinimo_ataskaita.pdf

vykdytojų pateiktas sąskaitas faktūras, siekiant palyginti, ar nėra sąskaitų faktūrų dubliavimosi SFMIS2007 ir Kaimo paramos priemonių administravimo informacinėje sistemoje KPPAIS 2. 2014 m. vadovaujančioji institucija Nacionalinei mokėjimų agentūrai taip pat raštu teikė nuomonę dėl konkrečių finansuojamų veiklų, vykdydama dvigubo finansavimo prevenciją.

Nuo 2008 m. ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt skelbiama informacija, susijusi su dvigubo finansavimo prevencija ir kontrole, taip pat informacija apie institucijų paskirtus kontaktinius asmenis dvigubo finansavimo ir prevencijos srityje dėl įgyvendintų funkcionalumų atliekant dvigubo finansavimo tikrinimo veiksmus.

Svarbu paminėti, kad iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nebuvo nustatyta pažeidimų, susijusių su dvigubu finansavimu.

ES struktūrinių fondų ir kitų ES finansinių instrumentų koordinavimą ir suderinamumą užtikrinančios priemonės

Koordinuojant Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondo (EŽF) finansuojamus veiksmus su ES struktūrinių fondų lėšomis remiamomis veiklomis, vadovaujančios institucijos atstovai 2014 m. dalyvavo Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos įgyvendinimo ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programos įgyvendinimo Stebėsenos komitetų veikloje (posėdžiuose bei rašytinės Stebėsenos komitetų procedūrose). Atitinkamai Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, įgyvendindama Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programą, 2014 m. dalyvavo Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti, veikloje. 2014 m. Stebėsenos komitetų veikloje nebuvo kilę tiesioginių klausimų dėl suderinamumo užtikrinimo.

ES struktūrinių fondų ir EIB paskolos Lietuvai atskyrimas ir koordinavimas

Siekdama užtikrinti nacionalinį koofinansavimą bendrai iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamiems projektams, Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2009 m. kovo 13 d. pasirašė paskolos sutartį su Europos investicijų banku (toliau – EIB) dėl 1,132 mlrd. eurų (3,9 mlrd. litų) ilgalaikės paskolos (toliau – EIB paskola). EIB paskola Lietuvai skirta užtikrinti bendrąjį viešąjį finansavimą 2007–2013 m. programavimo laikotarpio projektams, įgyvendinamiems pagal Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programas bei projektų, įtrauktų į 2004–2006 m. programavimo laikotarpio Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamas baseinų investicines programas. Įgyvendinant 2007–2013 m. veiksmų programas, EIB paskolos lėšos naudojamos užtikrinti viešąjį finansavimą projektams, įgyvendinamiems transporto, energetikos, aplinkosaugos, mokslinių tyrimų ir inovacijų, turizmo, viešųjų pastatų renovacijos, žmogiškųjų išteklių tobulinimo ir kitose srityse.

Vadovaujantis su EIB pasirašytos sutarties nuostatomis, EIB paskolos lėšos skiriamos projektų nacionalinei biudžeto lėšų daliai finansuoti, taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministerija gali EIB paskolos lėšas perskolinti pareiškėjams (projektų vykdytojams ir (ar) jų partneriams), kurių juridinis statusas yra savivaldybė, valstybės ar savivaldybės įmonė, akcinė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurios visą arba dalį akcijų valdo valstybė ar savivaldybė, jų lėšų daliai projektų finansavimui užtikrinti. Sprendimas dėl projekto nacionalinės biudžeto lėšų dalies finansavimo iš EIB paskolos lėšų ar EIB paskolos lėšų perskolinimo projektui priimamas tik po to, kai yra priimtas teigiamas sprendimas dėl projekto tinkamumo finansuoti 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšomis, t. y. EIB paskolos lėšos skiriamos tik bendrai iš ES struktūrinių fondų lėšų finansuojamų projektų kofinansavimui užtikrinti.

EIB paskolos administravimo sistema Lietuvoje yra pagrįsta 2007–2013 m. programavimo laikotarpio ES struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistema ir yra integruota į ES struktūrinių

fondų lėšų administravimo sistema: Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip vadovaujančioji institucija, yra bendrai atsakinga už EIB paskolos priskyrimą projektams, projektų įgyvendinimo priežiūrą ir už projektų bendrąjį valdymą ir koordinavimą, o veikdama kaip mokėjimus atliekančioji institucija, yra atsakinga už EIB paskolos finansinį valdymą; tarpinės institucijos yra atsakingos už vadovaujančiosios institucijos pavestų užduočių vykdymą ir projektų planavimą, koordinavimą, įgyvendinimą, stebėjimą, ataskaitų teikimą ir auditą. EIB paskolos administravimui yra patvirtinti visi reikalingi teisės aktai ir metodiniai dokumentai, kuriais vadovaujantis 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimo sistemoje dalyvaujančios atsakingos (įgyvendinančiosios) institucijos vykdydamos vadovaujančiosios institucijos pavestas vykdyti užduotis atlieka projektų tinkamumo finansuoti iš EIB paskolos lėšų vertinimą, užtikrina projektų atitiktį EIB nustatytiems išlaidų tinkamumo, aplinkosauginiams ir kitiems reikalavimams bei reikalingų dokumentų pateikimą EIB, projektų tinkamumo finansuoti EIB paskolos lėšomis vertinimo rezultatai, EIB paskolos lėšų skyrimo ir mokėjimų projektams duomenys registruojami ir saugomi SFMIS2007. Šiai dienai Lietuvai pervesta visa pagal sutartį numatyta EIB paskolos lėšų suma (1132 mln. eurų). Pagal su EIB pasirašytoje sutartyje numatytą galutinį EIB paskolos lėšų priskyrimo terminą (2014 m. liepos 31 d.) EIB 2014 m. rugpjūčio 26 d. pateikta galutinė lėšų priskyrimo ataskaita. Vadovaujantis ataskaitoje pateiktais duomenimis, pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis projektams buvo priskirta 93,6 proc. EIB paskolos lėšų, o galutiniams projektų vykdytojams išmokėta 72,48 proc. Šiuo metu, EIB iniciatyva, svarstomos sutartyje numatyto priskyrimo termino pratęsimo galimybės siekiant 100 proc. paskolos lėšų priskirti projektams, finansuojamiems pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą.

2.7. Stebėseną ir vertinimas

ES fondų lėšų panaudojimo priežiūra

Kas ketvirtį iki kiekvieno naujo ketvirčio pirmojo mėnesio pabaigos Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiama veiksmų programų ketvirčio įgyvendinimo ataskaita. Šioje ataskaitoje nurodoma apibendrinta informacija apie:

- veiksmų programų įgyvendinimo būklę – sudarytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių bei pripažintų tinkamomis deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apimtis;
- pagrindines veiksmų programų įgyvendinimo problemas ir veiksmus, kurių imtasi ar planuojama imtis sprendžiant minėtas problemas bei siūlymus dėl problemų sprendimo būdų;
- ES fondų lėšų naudojimo plano ir jį detalizuojančių planų vykdymo būklę;
- teikiami pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti protokolinius sprendimus ir įpareigoti institucijas, atsakingas už ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą, imtis konkrečių veiksmų dėl vėluojančių priemonių įgyvendinimo paspartinimo ir kitų veiksmų, spartinančių ES fondų lėšų panaudojimą.

Rengiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiamas veiksmų programų ketvirčio įgyvendinimo ataskaitas, 2014 m. didžiausias dėmesys buvo nukreiptas į rizikingų rizikingų projektų įgyvendinimo priežiūrą. Vadovaujančioji institucija, remdamasi SFMIS2007 įregistruota informacija apie projektų įgyvendinimo būklę bei įgyvendinančiųjų institucijų pateikta informacija apie minėtų projektų vėlavimo priežastis ir galimybes vėlavimus pašalinti, kiekvieną ketvirtį, sudarydavo rizikingų projektų sąrašą, į kurį įtraukdavo tuos projektus, kurių vertė viršija 290 tūkst. eurų, ir kurie pagal nustatytą metodiką yra didesnės, nei vidutinė, rizikos. Tokių projektų įgyvendinimo pažanga nuolat vertinama, o informacija apie pasiektą pažangą kas ketvirtį teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

ES fondų lėšų panaudojimo būklė ir priemonių įgyvendinimo problemos buvo aptariamoms veiksmų programų valdymo komitetų posėdžiuose, organizuojami susitikimai tarp ministerijų ir (ar) kitų valstybės institucijų, įgyvendinančiųjų institucijų ir vadovaujančiosios institucijos, kurių metu buvo aptariamoms konkrečių veiksmų programų prioritetų ir priemonių įgyvendinimo problemos.

Stebėsenos rodiklių priežiūra

2014 m. stebėsenos rodiklių priežiūra buvo vykdoma įgyvendinant ankstesniais metais sukurtus instrumentus, skirtus stebėsenos rodiklių nustatymui ir (arba) keitimui įvairiuose lygmenyse (projekto, priemonės, uždavinio ir pan.), taip pat duomenų apie nustatytų stebėsenos rodiklių pasiekimus skaičiavimui, rinkimui, tikrinimui ir (arba) vertinimui.

2014 m. buvo koordinuotas atnaujintų pasiūlymų Europos Komisijai pateikimas dėl 2007–2013 m. Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programose nustatytų fizinių rodiklių pakeitimo (atsižvelgiant į Europos Komisijos pateiktus pasiūlymus). Atnaujinti pasiūlymai Europos Komisijai buvo pateikti Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014 m. vasario 20 d. raštu. Ekonomikos augimo veiksmų programos keitimą Europos Komisija patvirtino 2014 m. birželio 2 d. sprendimu, o Sanglaudos skatinimo veiksmų programos keitimą – 2014 m. gegužės 26 d. sprendimu be jokių pastabų.

Taip pat daug dėmesio buvo skiriama klausimams, susijusiems su 2007–2013 m. veiksmų programų užbaigimu ir atsiskaitymu Europos Komisijai už stebėsenos rodiklių pasiekimus galutinėse veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitose.

Informacinė sistema

2014 m. SFMIS2007 buvo toliau tobulinami ir diegiami funkcionalumai, siekiant užtikrinti įvairių duomenų kokybę, jų prieinamumą bei atitikimą pasikeitusiems teisės aktams (jei tokių buvo). Atsižvelgiant į tai, kad per pirmuosius etapus buvo sukaupta nemažai patirties ir išaiškėjo aiškesnės SFMIS2007 optimizavimo bei poreikių kryptys bei tai, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo įvestas euras, 2014 metais SFMIS2007 buvo įdiegti šie sistemos funkcionalumai:

- Patobulinta Bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų duomenų mainų svetainė (toliau – DMS): atlikti smulkūs DMS patobulinimai, susiję su dalyvių lankomumo suvestinėmis, ataskaitų filtrais, papildomais tikrinimais ir kitais DMS atnaujinimo poreikiais.
- Patobulinta SFMIS2007: atlikti smulkūs SFMIS2007 patobulinimai, susiję su ataskaitomis po projekto užbaigimo, gražintinomis lėšomis, projektų vykdytojų informavimu ir kitais SFMIS2007 atnaujinimo poreikiais.
- Buvo atlikti pasiruošimo euro įvedimui Lietuvoje bei euro diegimo SFMIS2007 darbai, skirti užtikrinti tinkamą duomenų konvertavimą ir duomenų patikimumą.

Veiksmų programų valdymo komitetai

ES fondų lėšų panaudojimo būklė ir priemonių įgyvendinimo problemos buvo aptariamose veiksmų programų valdymo komitetų posėdžiuose. 2014 m. įvyko trys posėdžiai.

2014 m. sausio 6 d. vykusiame Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, procesų efektyvumas, pristatyta 2013 m. veikla ir gerosios patirties įgyvendinant bei administruojant atitinkamo sektoriaus ES fondų lėšomis finansuojami projektai.

2014 m. liepos 4 d. vykusiame Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, patvirtintos Rekomendacijos dėl sutikimo įkeisti ar kitaip suvaržyti turtą, įsigytą ar sukurtą iš ES fondų lėšų ir pritarta kitų metodinių dokumentų (Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos socialinio fondo finansavimo reikalavimams ir Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimams) pakeitimams.

2014 m. spalio 13 d. vykusiame Veiksmų programų valdymo komitetų posėdyje buvo apžvelgtas veiksmų programų įgyvendinimas, patvirtinti atnaujinti Lietuvos Respublikos ūkio

ministerijos administruojamų 2007–2013 m. veiksmų programų priemonių įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašymai ir kiti metodiniai dokumentai.

Stebėsenos komiteto veikla

2014 m. Stebėsenos komitetas veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti, sudarytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 60 (toliau – Stebėsenos komitetas), siekdamas, kad būtų užtikrintas kuo efektyvesnis veiksmų programų įgyvendinimas, operatyviai reagavo į pasikeitusias socialines ekonomines sąlygas Lietuvoje ir veiksmų programų įgyvendinimo ypatumus, tam pasitelkdamas lankstesnes sprendimų priėmimo formas, pavyzdžiui, posėdžių organizavimą, taikant rašytinę procedūrą.

2014 m. buvo organizuoti keturi Stebėsenos komiteto posėdžiai, iš kurių du organizuoti taikant rašytinę procedūrą.

Stebėsenos komiteto posėdžiuose buvo pristatoma ir aptariama informacija apie 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimą, rezultatus, problemas, jų sprendimo būdus. Stebėsenos komitetui buvo pristatyti 2014 m. pabaigtų vertinimų rezultatai, pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės nuomonės tyrimų apžvalga ir ES 2007–2013 m. struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo efektyvumo ir 2012 m. Europos Komisijai deklaruotų išlaidų audito rezultatai.

1 lentelė. Stebėsenos komiteto veikla 2014 m.s

Posėdžio data	Posėdžio organizavimo forma	Pagrindiniai priimti sprendimai	Poveikis
2014-03-20	Rašytinė procedūra	1. Pakeisti specialieji bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų (toliau – projektai) atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -3 EAVP. 2. Pakeisti specialieji prioritetiniai projektų atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -1 EAVP;	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programų prioritetų įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas.
2014-04-16	Rašytinė procedūra	1. Pakeisti specialieji projektų atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: -2 EAVP.	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas.
2014-06-18	Posėdis	1. Patvirtinti specialieji projektų atrankos kriterijai ir jų paaiškinimai: - 2 EAVP. 2. Patvirtintos Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančių veiksmų programų 2013 m. metinės įgyvendinimo ataskaitos.	Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų įgyvendinimas projektų atrankos kriterijų nustatymo ir sudarytos prielaidos pradėti įgyvendinti atitinkamas veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės. Sudarytos prielaidos efektyviau, skaidriau ir sparčiau įgyvendinti veiksmų programas.

Posėdžio data	Posėdžio organizavimo forma	Pagrindiniai priimti sprendimai	Poveikis
			Užtikrintas ES reglamentų reikalavimų dėl veiksmų programų įgyvendinimo stebėsenos įgyvendinimas.
2014-11-27	Posėdis	Nebuvo priimti sprendimai	–

Atsižvelgiant į 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimo problemas ir šalies socialinę ekonominę aplinką, Stebėsenos komiteto priimti sprendimai užtikrino, kad ES sanglaudos fondų lėšomis būtų finansuojamos šalies socialinei, ekonominei bei regioninei plėtrai teigiamą įtaką darančios veiklos ir būtų užtikrinama tinkamas veiksmų programų įgyvendinimas.

ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo koordinavimas

Lietuvoje veikianti ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo sistema paremta centralizuotu vertinimo planavimu ir tarpinstituciniu bendradarbiavimu pagrįstu koordinavimu.

Vadovaujančioji institucija, atlikdama vertinimo koordinavimo funkciją, 2014 m. atliko šiuos veiksmus:

- Stebėjo metinių ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo planų įgyvendinimą (Žr. 4-6 lenteles).
- Reguliariai informavo Stebėsenos komitetą ir Europos Komisiją apie ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo rezultatus.
- Organizavo Vertinimo koordinavimo grupės veiklą (plačiau apie tai skyriuje „Vertinimo koordinavimo grupės veikla“).
- Organizavo ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo galimybių stiprinimo veiklą (plačiau apie tai skyriuje „ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo galimybių stiprinimas“).
- Užtikrino metinių vertinimo planų, vertinimo ataskaitų bei kitos su vertinimu susijusios informacijos paskelbimą ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt (adresu: <http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos>).
- Kaupė ir analizavo informaciją apie vertinimo rekomendacijų įgyvendinimą (plačiau apie tai skyriuje „Vertinimo rekomendacijų įgyvendinimas“).
- atliko parengiamuosius darbus 2014–2020 m. programavimo laikotarpio vertinimo sistemai parengti.

2014 m. TPVP priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ lėšomis buvo finansuoti ir atlikti šie vertinimai, kurių rekomendacijos sukuria prielaidas tobulinti veiksmų programų įgyvendinimą:

2 lentelė. Iki 2014 m. pabaigos atlikti TPVP lėšomis finansuoti vertinimai

Vertinimo pavadinimas	Vykdytojas	Vertinimo objektas	Vertinimo tipas	Vertinimo pobūdis	Vertinimo rezultatai ir nauda
Švietimo ir mokslo srities prioritetų 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpiui strateginis vertinimas	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija	Horizontalus	Pasirengimas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui	Strateginis	Siekiant pagrįsti tikslų, prioritetų bei uždavinių švietimo ir mokslo srityse aktualumą 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu buvo atlikta antrinių informacijos šaltinių (teisės aktų, statistikos duomenų, anksčiau atliktų vertinimų išvadų) analizė, darbo grupėse ir per interviu diskutuota su švietimo ir mokslo politikos įgyvendintojais bei naudos gavėjais, parengta atskirų sričių – ikimokyklinio, bendrojo ir neformaliojo ugdymo, studijų, mokslinių tyrimų ir

					<p>eksperimentinės plėtros, profesinio mokymo ir mokymosi visą gyvenimą – stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė. Šią analizę dar labiau išplėtė 2007–2013 m. laikotarpio intervencijų rezultatyvumo analizė.</p> <p>Pateiktos rekomendacijos dėl būtinybės koncentruoti švietimo ir MTEP sektoriui skiriamus išteklius į pagrindines reikalingų pokyčių kryptis, užtikrinti rezultato rodiklių stebėseną, sukurti paskatas sektoriaus organizacijoms siekti norimo rezultato.</p> <p>Taip pat rekomenduojama investicijas į kokybiško švietimo prieinamumą ir mokymosi visą gyvenimą plėtrą nukreipti į konkrečias visuomenės grupes.</p>
Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos strateginių programavimo dokumentų išankstinis vertinimas (ex-ante ir SPAV vertinimai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Horizontalus	Pasirengimas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui	Strateginis	<p>Buvo pagerinta intervencijų logika ir sudarytos prielaidos atitikti tematinės koncentracijos reikalavimus. Konkrečių uždavinių skaičiaus sumažinimas ir intervencijų logikos detalizavimas, aiškių takoskyrų nustatymas tarp panašų pobūdį turinčių investicijų taip pat prisidėjo prie didesnio veiksmų programos vidinio nuoseklumo bei vidinio ir išorinio suderinamumo ir papildomumo. Rekomendacijos prisidėjo prie administracinės naštos pareiškėjams mažinimo, o išankstinio vertinimo metu atlikta rengiamų teisės aktų analizė taip pat parodė, kad pateiktas išankstinės sąlygos dėl statistinių duomenų prieinamumo ir pakankamumo įgyvendinimo veiksmų planas sudaro prielaidas sukurti tinkamą ES struktūrinių fondų veiksmų programos stebėsenos sistemą ir rinkti vertinimui reikalingus duomenis.</p>
Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos lėšomis 2014–2020 metų laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimas	Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos	Horizontalus	Pasirengimas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui	Strateginis	<p>Vertinime atlikta 5 užsienio šalių valstybinio sektoriaus IT infrastruktūros plėtros procesų, būklės ir pagrindinių plėtros tendencijų analizė, kurios pagrindu parengtos apibendrintos rekomendacijos Lietuvoje siekiamam įgyvendinti Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros (toliau – VIII) pertvarkymo modeliui, pereinant nuo VIII tvarkymo atskirai kiekvienoje įstaigoje prie konsoliduotos VIII naudojimo; sukurtos teisines, organizacines ir technines priemones užtikrinančios naudojimosi IT paslaugomis aiškumą ir galimybes.</p> <p>Nustatyta, kad: dalies institucijų duomenų tvarkymui naudojama infrastruktūra yra neadekvataus patikimumo lygio, pasenusi ir reikalauja atnaujinimų, kas pareikalaus žymių investicijų; didėja IT specialistų trūkumas viešajame sektoriuje, su paslaugų pirkimu iš privataus sektoriaus susijusi rizika nėra tinkamai valdoma.</p> <p>Nustatytos ir detalios išanalizuotos trys galimos VIII pertvarkymo modelio alternatyvos, atlikta VIII pertvarkymo</p>

					<p>modelių alternatyvų ekonominės naudos analizė.</p> <p>VIII pertvarkos ir plėtros planas leis racionaliai panaudoti ES struktūrinių fondų lėšas valstybės informacinės infrastruktūros optimizavimui.</p>
<p>ES struktūrinės paramos rezultatyvumo ir poveikio viešojo valdymo tobulinimui vertinimas veiksnių programų prioritetų įgyvendinimo priemonių/ projektų lygiu</p>	<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija</p>	<p>Horizontalus</p>	<p>Teminis</p>	<p>Veiklos</p>	<p>Nustatyta, kad daugiausia dėmesio buvo teikiama el. valdžios skatinimui, viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimui, žmoniškųjų išteklių modernizavimui ir į rezultatus orientuoto valdymo skatinimui, o mažiausia dėmesio teko institucinės sandaros tobulinimui; veiksnių programų prioritetai, specifiniai uždaviniai ir finansuojamos veiklos gerai atitiko viešojo valdymo institucijų poreikius (valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms aktualiausias žmoniškųjų išteklių valdymo, o viešosioms įstaigoms ir valstybės įmonėms – veiklos valdymo srityje); poveikis viešajam valdymui <i>žmoniškųjų išteklių srityje, veiklos valdymo srityje</i> yra santykinai didelis; poveikis viešajam valdymui <i>elektroninės valdžios skatinimo srityje</i> negalėjo pasireikšti maksimaliu mastu, nes tik iš dalies buvo patenkintos trys reikalingos sisteminio lygmens prielaidos (aiški valstybės informacinių išteklių optimizavimo ir konsolidavimo vizija kuriant centralizuotas ir sąveikas el. viešąsias paslaugas, sprendimų diegimo koordinavimas ir derinimas bei projektų vykdytojų organizacinė branda).</p> <p>- <i>Sisteminių viešosios politikos reformų srities</i> projektų poveikis tebėra sektorinis ir ribotas dėl . netinkamos priemonių intervencijų logikos ir gana didelės projektų fragmentacijos (buvo įgyvendinami sektoriniai, o ne sisteminiai projektai).</p> <p>Išvados ir rekomendacijos skirtos nuoseklesniam ir veiksmingesniam ES struktūrinių fondų panaudojimui didinant viešojo administravimo efektyvumą ir stiprinant administracinius gebėjimus 2014–2020 m.</p>
<p>ES struktūrinės paramos poveikis horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui</p>	<p>Lietuvos Respublikos finansų ministerija</p>	<p>Horizontalus</p>	<p>Teminis</p>	<p>Strateginis</p>	<p>Buvo išnagrinėtas tęstinis horizontalaus lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto tinkamumas bei suderinamumas, tikslų įgyvendinimas ir prioriteto reikalavimų integravimas į ES struktūrinių fondų administravimo sistemą.</p> <p>Nustatyta, kad investicijų poveikis lyčių lygybei ir nediskriminavimui buvo fragmentuotas. Geriausiai prie lyčių lygybės ir nediskriminavimo įgyvendinimo prisidėjo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos administruojamos priemonės – jas planuojant ir atrenkant projektus pasitaravo institucijos patirtis, rėmimasis akademiais tyrimais ir savo srities</p>

					<p>išmanymas. Mažiausiai prisidėjo Ekonomikos augimo veiksmų programos finansuotos priemonės, kuriose pritrūko aktualių tikslų iškėlimo, prioriteto „savininko“ ir kompetencijų visuose investicijų įgyvendinimo lygmenyse.</p> <p>Finansų ministerijai ir kitoms institucijoms buvo pateiktos rekomendacijos dėl geresnio lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto integravimo į visas ES struktūrinių fondų investicijų sritis; metodinės pagalbos teikimo projektų vykdytojams; gerosios praktikos sklaidos ir viešinimo; Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo darbo grupės veiklos organizavimo; reikalavimų projektams nustatymo; stebėsenos tobulinimo.</p> <p>Šios rekomendacijos įgyvendinant 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų ir investicijų veiksmų programos intervencijas bei užtikrinant tinkamą lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto integravimą į ES struktūrinių ir investicijų fondų administravimo sistemą</p>
ES struktūrinės paramos poveikio gyvenimo kokybei, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui Lietuvoje vertinimas	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Horizontalus	Poveikio	Strateginis	<p>Atlikus vertinimą, surinktais įrodymais buvo patvirtintos išvados, kad 2007–2013 m. laikotarpiu didžiausią poveikį gyvenimo kokybei šalyje darė išoriniai veiksniai (pirmiausiai – ekonomikos ciklas), o ES intervencijų poveikis makro lygiu, t. y. šalies mastu, buvo mažos apimties (išskyrus infrastruktūrines intervencijas). 2007–2013 m. Lietuvoje įgyvendintos intervencijos buvo susietos su konkrečiomis skurdo ir socialinės atskirties mažinimo teorijomis bei patvirtintos išvalgos, kad šalyje dominuoja individualus požiūris į skurdo problematiką ir trūksta struktūrinių sprendimų.</p> <p>Atliktas vertinimas buvo naudingas, nes buvo sudarytas 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų intervencijų, prisidėjusių prie skurdo ir socialinės atskirties mažinimo, žemėlapis bei nubraižytos intervencijų logikos schemas kiekvienai iš penkių intervencijų kategorijų (įdarbinimo ir užimtumo skatinimo, aprūpinimo baziniais ištekliais, sveikatos, švietimo ir socialinių paslaugų teikimo intervencijoms), susiejant problemas, veiklas, siekiamus rezultatus bei išorės faktorius, darančius įtaką suplanuotų tikslų pasiekimui.</p> <p>Pateikta 17 rekomendacijų dėl įdarbinimo ir užimtumo skatinimo, aprūpinimo baziniais ištekliais, švietimo paslaugų teikimo, socialinių paslaugų teikimo intervencijų įgyvendinimo tobulinimo.</p> <p>Vertinimo rezultatai svarbūs atsiskaitant visuomenei už 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą; taip pat tobulinant ES struktūrinių fondų lėšų</p>

					panaudojimą socialinės sanglaudos didinimui 2014–2020 m.
--	--	--	--	--	--

3 lentelė. 2014 m. atliekami TPVP lėšomis finansuojami vertinimai

Vertinimo pavadinimas	Vykdytojas	Vertinimo objektas	Vertinimo tipas	Vertinimo pobūdis	Vertinimo rezultatai ir nauda
Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 4	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Vertinimo galimybių stiprinimas	Vertinimo galimybių stiprinimas	Vertinimo galimybių stiprinimas	Šio vertinimo galimybių stiprinimo projekto tikslas – gilinti žinias, kaip geriau naudoti vertinimo rezultatus ir vertinimą kaip valdymo instrumentą, įtraukiant sprendimų priėmėjus (įstaigų ir (ar) padalinių vadovus, politikus; taip pat akcentuoti vertinimo galimybes ir naudą. Projekto veiklos bus skirtos: <ul style="list-style-type: none"> - sprendimų priėmėjų ir vertinimo bendruomenės narių žinių gilinimui. Šių dviejų tikslinių grupių kompetencijos didėjimas yra esminė prielaida vertinimų rezultatų panaudojimui gerinti; - vertinimų rezultatų sklaidos skatinimui. Dalinimasis vertinimo žiniomis ir patirtimi skatina vertinimo bendruomenės plėtrą ir vertinimo rezultatų naudojimą.
ES struktūrinės paramos poveikio žmogiškųjų išteklių plėtrai vertinimas	Lietuvos Respublikos Finansų ministerija	Horizontalus	Poveikio	Strateginis	Vertinime siekiama nustatyti ES struktūrinių fondų investicijų poveikį žmogiškųjų išteklių plėtrai, siekiant atsiskaityti už Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje numatytų tikslų pasiekimą. Objektas – Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančios veiksmų programos. Vertinimo metu bus išanalizuota, kiek struktūrinė parama prisidėjo įgyvendinant strategijoje uždavinius 1) pritraukti ir išlaikyti žmones darbo rinkoje; 2) siekti aktyvaus mokymosi visą gyvenimą; 3) plėtoti aukščiausios kvalifikacijos darbo jėgą; 4) siekti efektyvesnio viešojo administravimo. Taip pat bus įvertinta, ar ir kaip ES struktūrinių fondų lėšos padėjo šalinti Nacionalinėje reformų darbotvarkėje įvardintas žmogiškųjų išteklių plėtos problemas.
ES struktūrinės paramos poveikio Lietuvos konkurencingumui vertinimas.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	Horizontalus	Poveikio	Strateginis	Vertinime bus nustatytas ES struktūrinių fondų investicijų poveikis Lietuvos konkurencingumo didinimui, siekiant atsiskaityti už Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje numatytų tikslų pasiekimą. Objektas – Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančios veiksmų programos. Vertinimo metu bus išanalizuotas ES struktūrinių fondų investicijų poveikis pagrindiniams šalies ūkio konkurencingumo sėkmės rodikliams. Vertinimo rezultatų nauda bus dvejopa: 1) rezultatai bus panaudoti atsiskaitant visuomenei už 2007–2013 m. veiksmų programų įgyvendinimą ir ES struktūrinių

					fondų lėšų panaudojimą; 2) taip pat rezultatai bus panaudoti tobulinant ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą Lietuvos konkurencingumo didinimui 2014–2020 m.
--	--	--	--	--	--

Metinių vertinimo planų įgyvendinimas

Pagal 2008–2013 m. metinius vertinimo planus įvykdyta/vykdoma iš viso 67 vertinimai (tame tarpe 4 vertinimo galimybių stiprinimo projektai). Jų pasiskirstymą pagal įgyvendinimo būklę, pobūdį, tipą iliustruoja 4–6 lentelės.

4 lentelė. 2008–2014 m. ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo planuose suplanuotų vertinimų pasiskirstymas pagal įgyvendinimo būklę

Įgyvendinimo būklė	Iš viso 2008–2014 m.
Pabaigti	64
Vykdomi	3
Iš viso	67

5 lentelė. 2008–2014 m. ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo planuose suplanuotų vertinimų pasiskirstymas pagal pobūdį

Pobūdis	Iš viso 2008-2014 m.	2014 m. pabaigti vertinimai
Strateginiai	31	7
Veiklos	32	2
Vertinimo galimybių stiprinimas	4	0
Iš viso	67	9

6 lentelė. 2008–2014 m. ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo planuose suplanuotų vertinimų pasiskirstymas pagal tipą

Tipas	Iš viso 2008–2014 m.	2014 m. pabaigti vertinimai
Poveikio vertinimas	15	3
Veiksmų programos įgyvendinimo vertinimai	10	1
Administravimo sistemos vertinimai	15	0
Teminiai vertinimai	16	2
Pasirengimo 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui vertinimai	7	3
Vertinimo galimybių stiprinimas	4	0
Iš viso	67	9

Vertinimo rekomendacijų įgyvendinimas

Siekiant padidinti ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo instrumento naudingumą ir pagerinti vertinimo rezultatų naudojimą (vertinimo rekomendacijų įgyvendinamumą), Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014 m. pabaigoje inicijavo „Vertinimų rezultatų panaudojimo vertinimą“. Vertinime buvo atlikta vertinimų rezultatų panaudojimo analizė ir nustatytas vertinimų poveikis ES struktūrinių fondų investicijų panaudojimo tobulinimui. Šios analizės objektas – 60 vertinimų (visų 2007–2013 m. veiksmų programų), kurie buvo atlikti 2008–2014 m.

2008–2014 m. atliktuose vertinimuose pateiktos rekomendacijos buvo sugrupuotos pagal rekomendacijų tipą, lygmenį, įgyvendinamumą. Statistinių duomenų analizė (žr. 7 lentelę) rodo, kad:

1. Apie 92 proc. vertinimuose pateiktų rekomendacijų atsakingos institucijos priėmė arba iš dalies priėmė, t.y. numatė įgyvendinti.
2. Siūlymai dėl administracinio pobūdžio pokyčių – t. y. dėl administravimo, stebėsenos ir vertinimų – sudaro du trečdalius visų rekomendacijų.

7 lentelė. 2008–2014 m. atliktų vertinimų rekomendacijos

Rodiklis		Rekomendacijos, įtrauktos į rekomendacijų įgyvendinimo lenteles
Rekomendacijų skaičius		675 (100 proc.) ⁴
Rekomendacijų skaičius ir dalis (proc.) pagal tipą	a) dėl politikos prioritetų/tikslų kaitos	163 (24,1 proc.)
	b) dėl politikos įgyvendinimo priemonių kaitos	67 (9,9 proc.)
	c) dėl administravimo sistemos kaitos	287 (42,5 proc.)
	d) dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos kaitos	150 (22,2 proc.)
	e) niekur kitur nepriskirta	8 (1,2 proc.)
Rekomendacijų dėl politikos prioritetų ir įgyvendinimo priemonių dalis pagal lygmenį	a) politikos kaita	104 (15,4 proc./ 45,2 proc.)
	b) programos kaita	57 (8,4 proc./ 24,8 proc.)
	c) priemonės kaita	69 (10,2 proc./ 30 proc.)
Įgyvendintinos rekomendacijos	a) įgyvendintinos rekomendacijos	620 (91,9 proc.)
	b) neįgyvendintinos rekomendacijos	55 (8,1 proc.)
Įgyvendintinų rekomendacijų dalis (proc.) pagal tipą	a) dėl politikos prioritetų/tikslų kaitos	150 (22,2 proc.)
	b) dėl politikos įgyvendinimo priemonių kaitos	64 (9,5 proc.)
	c) dėl administravimo sistemos kaitos	259 (38,4 proc.)
	d) dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos kaitos	139 (20,6 proc.)
	e) niekur kitur nepriskirta	8 (1,2 proc.)

Taip pat vertinimo rezultatai parodė, kad

- įgyvendinta 43 proc. rekomendacijų;
- 70,2 proc. rekomendacijų apima įgyvendintas rekomendacijas ir tas, kurios numatomos įgyvendinti ateityje.
- mažiau nei 3 proc. rekomendacijų nėra ir nebus įgyvendintos.

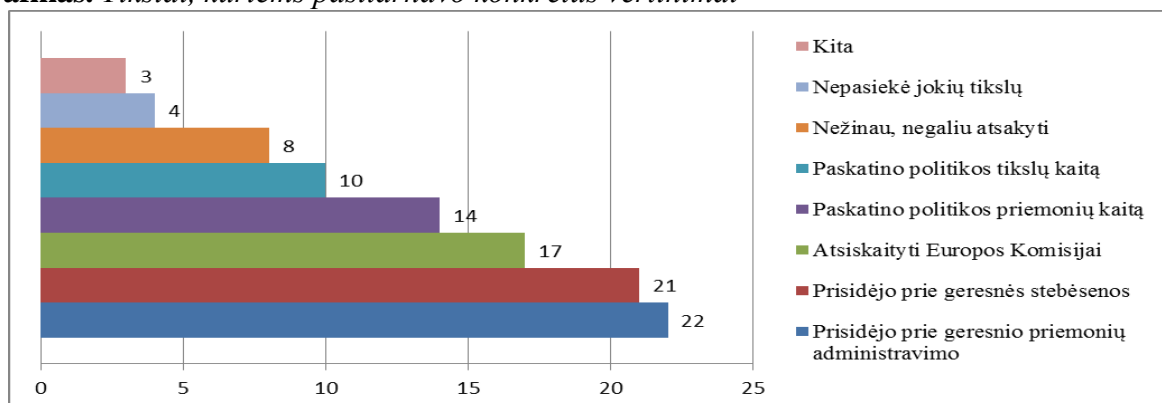
Į neįgyvendintinų rekomendacijų skaičių daugiausia patenka rekomendacijos dėl kokybės problemų, t. y. rekomendacijos netinkamai sprendė identifikuotas problemas (veiksmingumo kriterijus), buvo neaiškios rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ar jų pateikimo tikslas (aiškumo kriterijus), buvo nepakankami administraciniai ištekliai rekomendacijų įgyvendinimui ir netinkamai nustatytos atsakingos institucijos (įgyvendinamumo kriterijus). Tam tikrais atvejais suformuluotos praktiškos rekomendacijos neįgyvendinamos dėl politinės valios trūkumo.

Apibendrinti vertinimo metu atliktos valstybės tarnautojų apklausos, kokiose srityse buvo panaudoti vertinimai, rezultatai (žr. 1 grafiką) parodė, kad didžiausia vertinimų dalis prisidėjo prie geresnio priemonių administravimo ir geresnės stebėsenos (patvirtinama išvada, pateikta aukščiau –

⁴ Pastaba: neįtrauktas „Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų veiksmų programos išankstinis vertinimas“, kuriame pateiktos 176 rekomendacijos.

du trečdaliai vertinimų rekomendacijų siekia stiprinti administravimą, stebėseną ir (arba) vertinimą).

1 grafikas. Tikslai, kuriems pasitarnavo konkretūs vertinimai

Per 2007–2014 m. laikotarpį TPVP lėšomis finansuotuose vertinimuose pateiktos 574 rekomendacijos, kurios laikomos tinkamomis įgyvendinti.

Analizės rezultatai parodė, kad vertinimų poveikis yra didžiausias tobulinant priemonių administravimą ir stebėsenos sistemą. Gerokai mažesnis – tobulinant politikos įgyvendinimo priemones ir prioritetus. Tai atitinka keltus tikslus ir lūkesčius: vertinimai pirmiausiai sieti su ES struktūrinių fondų lėšų administravimo tobulinimu. Maždaug 2/3 vertinimų keltas tikslas spręsti technines problemas. 2014–2020 m. laikotarpiu vertinimų dalis, skirta politikos priemonių ir prioritetų refleksijai išaugs. Tad vertinimams gali kilti iššūkis, kaip prisidėti ne tik prie geresnio priemonių įgyvendinimo ir atsiskaitymo (tai dabartinės sistemos stiprybė), tačiau ir padėti įgyvendinant geresnes priemones / geresnę politiką.

Vertinime pateiktos išvalgos ir rekomendacijos bus panaudotos tobulinant vertinimo rezultatų naudojimą ir rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną 2014–2020 m.

Vertinimo koordinavimo grupės veikla

Per 2014 m. buvo organizuoti keturi Vertinimo koordinavimo grupės posėdžiai. Posėdžiuose buvo svarstyti šie aktualūs klausimai:

- Poveikio vertinimai: problemos ir iššūkiai.
- Vertinimo koordinavimo grupės veiklos aktyvinimas: (Vertinimo koordinavimo grupės sudėtis ir funkcijos; atnaujinimai, siekiant veiklos efektyvumo ir vertinimų rezultatų gerinimo, pasiūlymai dėl specifinių mokymų, naujų narių įtraukimo, naujų funkcijų).
- Vertinimo vidaus procedūrų aptarimas ir pavyzdžiai.
- Pagal 2013 m. ES struktūrinės paramos vertinimo planą vykdomų vertinimų būklė ir jų įgyvendinimo problemos.
- ES struktūrinių fondų investicijų rezultatyvumo ir poveikio viešojo valdymo tobulinimui vertinimo rezultatų pristatymas.
- 2015 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano sudarymas.
- Europos Komisijos organizuotų vertinimo tinklų posėdžių apžvalga.
- Strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatų stebėseną ir vertinimas.
- Institucijų vertinimo gebėjimų vystymas: proceso brandos analizė.
- Diskusija „Rezultatų kokybės ir naudos didinimas“.

ES struktūrinių fondų investicijų vertinimo galimybių stiprinimas

Per 2014 m. buvo įgyvendintos šios vertinimo galimybių stiprinimo priemonės:

- Siekiant pagilinti žinias apie „griežtuosius“ poveikio vertinimo metodus, Finansų ministerija kartu su Europos Komisijos Poveikio vertinimų tyrimų centru (CRIE) organizavo mokymus „Kontrafaktinis poveikio vertinimas: metodai ir jų taikymo specifika, rezultatų interpretacija“. Mokymų metu buvo išsamiai pristatytas kontrafaktinio poveikio vertinimo būdas, pateikiami konkretūs pavyzdžiai (taip pat ir Lietuvos pavyzdys), praktiniai kontrafaktinių metodų taikymo aspektai, analizuojamos duomenų išsamumo ir prieinamumo problemos.

- Veiklos vertinimų rezultatų sklaidai ir jų panaudojimui skatinti:

- konferencija „ES struktūrinė parama ir gyvenimo kokybė bei sanglauda: esama situacija ir perspektyvos“ (buvo pristatyti ES struktūrinių fondų investicijų poveikio gyvenimo kokybės gerinimui, skurdo ir socialinės atskirties mažinimui Lietuvoje vertinimo rezultatai, aptartos skurdo ir socialinės atskirties problemos Lietuvoje, pasidalinta 2007–2013 m. laikotarpiu įgyvendintų projektų gerosios praktikos pavyzdžiais bei aptarti 2014–2020 m. planuojami veiksmai skurdo ir socialinės atskirties mažinimo bei gyvenimo kokybės gerinimo srityje);

- konferencija „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas: patirtis ir galimybės įgyvendinant ES struktūrinių fondų investicijas“ (buvo pristatyti ES struktūrinių fondų investicijų poveikio horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui vertinimo rezultatai, aptartas lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto įgyvendinimas Lietuvoje ir kitose šalyse).

- 2014 m. lapkričio mėn. startavo vertinimo galimybių stiprinimo projektas „Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 4“. Šio projekto tikslas – sukurti priemones, kurios padėtų intensyviau ir ekstensyviau naudoti vertinimo rezultatus ir vertinimą kaip valdymo instrumentą. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, bus sukurtos ir įgyvendintos keturios vertinimo galimybių stiprinimo priemonės:

- atliktas Vertinimų rezultatų panaudojimo vertinimas;

- parengtos ES fondų lėšų panaudojimo vertinimo metodinės gairės;

- surengti seminarai/ diskusijos vertinimo rezultatų naudojimo ir vertinimo kaip valdymo instrumento naudojimo temomis;

- įgyvendintos pasirinktos ES fondų lėšų panaudojimo vertinimo sklaidos priemonės.

2.8. Nacionalinis veiklos rezervas

Netaikoma

3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS

3.1. prioritetas „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimui“

3.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos finansų ministerijos administruojamą TPVP 1 prioritetą „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimui“ (toliau – 1 prioritetas) yra siekiama trijų uždavinių:

- 1 uždavinys: „Sukurti ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimo sistemą ir užtikrinti efektyvų šios sistemos funkcionavimą įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programas“ (toliau – 1 uždavinys);
- 2 uždavinys: „Gerinti pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės informuotumą apie ES struktūrinę paramą, Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus“ (toliau – 2 uždavinys);
- 3 uždavinys: „Atlikti Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų vertinimą ir stiprinti vertinimo galimybes“ (toliau – 3 uždavinys).

Šių uždavinių siekiama įgyvendinant 3 priemonės valstybės projektų planavimo būdu: „ES struktūrinės paramos administravimo sistemos sukūrimas ir efektyvus jos funkcionavimas“, „4VP. Informavimas ir viešinimas“ ir „ES struktūrinės paramos vertinimas“.

Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo pasirašytos 49 projektų finansavimo ir administravimo sutartys. Pagal priemonę „ES struktūrinės paramos administravimo sistemos sukūrimas ir efektyvus jos funkcionavimas“ buvo įgyvendinama 15 projektų; pagal priemonę „4VP. Informavimas ir viešinimas“ – 10 projektų; pagal priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“ – 24 projektai. Projektai įgyvendinami pagal priemonės „ES struktūrinės paramos administravimo sistemos sukūrimas ir efektyvus jos funkcionavimas“ bei „4VP. Informavimas ir viešinimas“ yra tęstiniai, t. y. pagal šias priemones įgyvendinamų projektų finansavimo ir administravimo sutartys pasirašytos visam 2007–2013 m. programavimo periodui, todėl baigtų projektų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo. Iki 2014 m. įgyvendinant priemonę „ES struktūrinės paramos vertinimas“ iš viso baigti įgyvendinti 23 projektai.

Detalesnė informacija apie 1 prioriteto uždavinių įgyvendinimo pažangą pateikiama, remiantis fizinių ir finansinių stebėsenos rodiklių pasiekimais uždavinių lygmeniu.

A DALIS: STEBĖSENOS RODIKLIŲ PASIEKIMAI UŽDAVINIO LYGMENIU

8 lentelė. 1 uždavinys: Sukurti ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimo sistemą ir užtikrinti efektyvų šios sistemos funkcionavimą įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programas

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos kėlimo planai ir kurie dalyvavo mokymuose, procentas (nustatoma kasmet)	Pasiekti rezultatai	NA	NA	41	41	57	65	71	74		74
	Tikslas										50
	Pradinis taškas	602									
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos kėlimo planai ir kurie dalyvavo mokymuose, skaičius (nustatoma kasmet)	Pasiekti rezultatai	NA	NA	158	206	279	380	687 ⁵	701		701
	Tikslas										301
	Pradinis taškas	602									
Rezultato rodikliai											
ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją per N metus (jiems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir jie dalyvavo mokymuose) ir kurie išdirbo ES struktūrinės paramos administravimo srityje N+1 metus, procentas	Pasiekti rezultatai	NA	NA	92	88	85	84	85	87		87
	Tikslas										70
	Pradinis taškas	602									

⁵ Iki 2013 m. pabaigos pasiekta reikšmė buvo patikslinta.

9 lentelė. 2 uždavinys: Gerinti pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės informuotumą apie ES struktūrinę paramą, Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Įgyvendintų informavimo ir viešinimo iniciatyvų (informavimo kampanijos, konferencijos, seminarų ciklai, tinklalapiai ir kt.) skaičius ⁶	Pasiekti rezultatai	0	0	24	41	55,75	70,75	85,50	109,75	NA	109,75
	Tikslas										113
	Pradinis taškas	2									
Rezultato rodikliai											
Įgyvendintomis informavimo ir viešinimo iniciatyvomis pasinaudojusi, t. y. žinanti apie ES struktūrinę paramą Lietuvai 2007–2013 m., visuomenės dalis (proc.)	Pasiekti rezultatai	0	44	75	74	82	78	83	89	NA	89
	Tikslas										50
	Pradinis taškas	NA									

10 lentelė. 3 uždavinys: atlikti Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų vertinimą ir stiprinti vertinimo galimybes

Rodikliai		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Iš viso
Produkto rodikliai											
Atliktų strateginių vertinimų skaičius (vnt., vidurkis per metus.)	Pasiekimas	NA	2,5	2,5	3,6	4	3,6	3,7	3,7	NA	3,7
	Tikslas ⁷										3
	Pradinis taškas	4									
Rezultato rodikliai											
Vertinimo rekomendacijų, priimtų įgyvendinti, skaičius (proc.)	Pasiekimas	NA	0	89,66	95	86	98	100	86	NA	86
	Tikslas										70
	Pradinis taškas	NA									

⁶ Sumuojamas pagal priemonę įgyvendintų iniciatyvų skaičius, kurių finansavimo šaltinis yra TPVP.

⁷ Vidutiniškai per metus.

B DALIS: FINANSINĖ PAŽANGA

11 lentelė. 1 prioriteto finansinė pažanga (eurais)

Uždaviniai	Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos projektų finansavimo ir administravimo sutartyse numatytų lėšų suma				Deklaruočių išlaidų, kurios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo įtrauktos į paramos gavėjų pateiktus mokėjimo prašymus, suma			
	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma	Iš viso	ES lėšos	LR valstybės biudžeto lėšos iš skiriamo finansavimo (BF)	Projekto vykdytojo ir partnerio (-ių) lėšų suma
1 uždavinys	63.565.239,38	54.030.453,42	9.534.785,96	0,00	55.151.599,35	46.878.859,05	8.272.740,30	0,00
2 uždavinys	16.798.134,84	14.278.414,61	2.519.720,23	0,00	15.397.919,19	13.088.231,10	2.309.688,09	0,00
3 uždavinys	2.891.948,63	2.458.156,34	433.792,29	0,00	2.678.794,66	2.276.975,48	401.819,18	0,00
Iš viso:	83.255.322,85	70.767.024,37	12.488.298,48	0,00	73.228.313,20	62.244.065,63	10.984.247,57	0,00

C DALIS: PARAMA PAGAL TIKSLINES GRUPES

Netaikoma

D DALIS: KOKYBINĖ ANALIZĖ

12 lentelė. 1 uždavinys: Sukurti ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal Konvergencijos tikslą, administravimo sistemą ir užtikrinti efektyvų šios sistemos funkcionavimą įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei Žmoniškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programas

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	TPVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES lėšos/rodikliai	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo TPVP plano	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo TPVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES lėšos (eurai)		54.092.179,00	54.030.453,42	<i>99,89 proc.</i>	46.878.859,05	<i>86,66 proc.</i>
PRODUKTO	ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos kėlimo planai ir kurie dalyvavo mokymuose, procentas (nustatoma kasmet)	50	50	-	74	-
	ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kuriems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos kėlimo planai ir kurie dalyvavo mokymuose, skaičius (nustatoma kasmet)	301	337	<i>111,96 proc.</i>	701	<i>232,89 proc.</i>
REZULTATO	ES struktūrinės paramos administravimo srityje dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, kurie patobulino kvalifikaciją per N metus (jiems buvo nustatyti individualūs kvalifikacijos tobulinimo planai ir jie dalyvavo mokymuose) ir kurie	70	70	-	87	-

	išdirbo ES struktūrinės paramos administravimo srityje N+1 metus, procentas					
--	---	--	--	--	--	--

Produkto rodiklio pasiekimas

Pradinis taškas. 2014 m. laikotarpiu TPVP įgyvendinimo srityje dirbo 950 valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai). Į šį skaičių įskaičiuojami darbuotojai, administruojantys ES struktūrinę paramą, kurių funkcijos pilnai susijusios su ES struktūrinių fondų lėšų administravimu bei darbuotojai, kurių funkcijos dalinai susijusios su ES struktūrinių fondų lėšų administravimu, t. y. tokie darbuotojai, kurie ne tik administruoja ES struktūrinių fondų lėšas, bet atlieka ir kitas nesusijusias funkcijas.

Tikslas. TPVP numatyta, kad ne mažiau kaip 50 proc. ES struktūrinę paramą administruojančių darbuotojų turėtų pakelti kvalifikaciją kiekvienais metais, t. y. dalyvauti mokymuose bent kartą per vienerius metus.

Pasiekimas. 2014 m. 701 darbuotojas dirbantis TPVP įgyvendinimo srityje pakėlė kvalifikaciją, tai sudaro 74 proc. nuo visų TPVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų. Šis stebėsenos rodiklis įgyvendintas ir viršytas.

Rezultato rodiklio pasiekimas

Pradinis taškas. Nustatyta, kad 2013 m. TPVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų 687 darbuotojai bent kartą per 2013 m. dalyvavo mokymuose, t. y. nustatytas rodiklio pradinis taškas – 687 darbuotojai.

Tikslas. TPVP nustatyta, kad ne mažiau kaip 70 proc. darbuotojų, dirbančių TPVP įgyvendinimo srityje, kurie pakėlė kvalifikaciją ir toliau turėtų dirbti ne trumpiau kaip vienerius metus po mokymo programos užbaigimo TPVP įgyvendinimo srityje.

Pasiekimas. Iš visų TPVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų, kurie dalyvavo mokymuose bent kartą per 2013 m., 596 darbuotojai 2014 m. liko dirbti TPVP įgyvendinimo srityje, tai sudaro 87 proc. nuo visų TPVP įgyvendinimo srityje dirbusių darbuotojų. Šis stebėsenos rodiklis taip pat įgyvendintas ir viršytas.

Analizuojant 1 uždavinio įgyvendinimo pažangą ir atsižvelgiant į faktinį stebėsenos rodiklių pasiekimą, galima teigti, kad 1 uždavinio tikslai 2014 m. buvo pasiekti ir viršyti tam panaudojus beveik 87 proc. uždaviniui skirtų lėšų. Kadangi uždavinio lėšos kontraktuojamos dalimis, po tam tikrą lėšų dalį kiekvienais metais, lėšas paskirsčius 2015 m. techninės paramos gavėjų veikloms įgyvendinti, uždavinys bus įgyvendintas sėkmingai.

2014 m. siekiant geresnių stebėsenos rodiklių pasiekimų, Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir toliau organizavo centralizuotus mokymus ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų darbuotojams, kas prisidėjo prie sėkmingo aptariamų uždavinio stebėsenos rodiklių pasiekimo. Detalesnė informacija apie organizuotus mokymus pateikiamas ataskaitos 6 dalyje.

13 lentelė. 2 uždavinys: Gerinti pareiškėjų, projektų vykdytojų ir visuomenės informuotumą apie ES struktūrinę paramą, Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų teikiamą paramą bei įgyvendinimo rezultatus.

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	TPVP planas	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES lėšos/rodikliai	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo TPVP plano	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo TPVP plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES lėšos (eurai)		14.279.238,00	14.278.414,61	<i>99,99 proc.</i>	13.088.231,10	<i>91,66 proc.</i>
PRODUKTO	Įgyvendintų informavimo iniciatyvų skaičius (informavimo kampanijų, konferencijų, seminarų ciklą, interneto puslapių, etc.)	113	116	<i>102,65 proc.</i>	109,75	<i>97,12 proc.</i>
REZULTATO	Įgyvendintomis informavimo ir viešinimo iniciatyvomis pasinaudojusi, t.y. žinanti apie ES struktūrinę paramą Lietuvai 2007–2013 m., visuomenės dalis, proc.	50			89	

Analizuojant 2 uždavinio stebėsenos rodiklių pasiekimus, galima teigti, kad uždavinys įgyvendinamas sėkmingai. Sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Įgyvendintų informavimo iniciatyvų skaičius (informavimo kampanijų, konferencijų, seminarų ciklą, interneto puslapių ir kt.)“ reikšmė (116) sudaro 102,65 proc. nuo TPVP plano (113). Tuo tarpu 2014 m. pabaigai įgyvendinta 109,75 iniciatyvų, t. y. 97,12 proc. nuo TPVP suplanuotų iniciatyvų skaičiaus.

Šiuo metu TPVP nustatyta pasiekti rezultato rodiklio „Įgyvendintomis informavimo ir viešinimo iniciatyvomis pasinaudojusi, t.y. žinanti apie ES struktūrinę paramą Lietuvai 2007–2013 m., visuomenės dalis (proc.)“ reikšmė (50 proc.) jau yra pasiekta ir siekia 89 proc.

Detalesnė informacija apie 2014 m. informavimo ir viešinimo veiklų įgyvendinimo rezultatus pateikiama šios ataskaitos 7 dalyje.

14 lentelė. 3 uždavinys: atlikti Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų vertinimą ir stiprinti vertinimo galimybes

Stebėsenos rodiklio tipas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	TPVP	Suplanuota projektų finansavimo ir administravimo sutartyse		Panaudotos (deklaruotinos) ES lėšos ir faktiškai pasiekti rodikliai	
		ES lėšos/rodikliai	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo plano	ES lėšos/rodikliai	Procentas nuo plano
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3
ES lėšos (eurai)		2.422.514,00	2.458.156,3	<i>101,47 proc.</i>	2.276.975,48	<i>93,99 proc.</i>
PRODUKTO	Atliktų strateginių vertinimų skaičius, (vnt., vidutiniškai kiekvienais metais)	3			3,7	<i>123,33 proc.</i>
	Įgyvendintos ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimo priemonės (vnt.) ⁸	30	47	<i>156,67 proc.</i>	44	<i>146,67 proc.</i>
	Atlikti vertinimai (proc. nuo suplanuotų pabaigti ataskaitiniais metais) ⁹	100	100		100	
REZULTATO	Vertinimo rekomendacijos, priimtose įgyvendinti, (proc. nuo pateiktų ataskaitiniais metais pabaigtuose vertinimuose)	70			86	

14 lentelėje pateikti duomenys parodo 3 uždavinio įgyvendinimo rezultatus:

- 2014 m. pabaigai projektų finansavimo ir administravimo sutarčių vertė siekė 101 proc. nuo TPVP šiam uždaviniui įgyvendinti numatytų lėšų, faktiškai panaudota beveik 94 proc. nuo TPVP šiam uždaviniui įgyvendinti numatytų lėšų.
- 2008–2014 m. buvo atlikti 26 strateginiai vertinimai, t.y. 3,7 vertinimai vidutiniškai per metus – TPVP rodiklis „Atliktų strateginių vertinimų skaičius, vnt., vidutiniškai kiekvienais metais“ viršijamas 1,2 karto (TPVP planuota vidutiniškai 3 vertinimai per metus).
- Vykdam vertinimo galimybių stiprinimo projektus, TPVP priede suplanuota iki programavimo laikotarpio pabaigos (2015 m.) įvykdyti 30 vertinimo galimybių stiprinimo priemonių. 2008–2014 m. buvo įgyvendintos 44 vertinimo galimybių stiprinimo priemonės. 2014–2015 m. toliau buvo stiprinami vertinimo gebėjimai, vykdam projektą „ES struktūrinės paramos vertinimo galimybių stiprinimas Lietuvoje – 4“.

⁸ TPVP priede nustatytas papildomas rodiklis, skirtas priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ įgyvendinimo stebėsenai.

⁹ TPVP priede nustatytas papildomas rodiklis, skirtas priemonės „ES struktūrinės paramos vertinimas“ įgyvendinimo stebėsenai.

- 2014 m. pagal projektų administravimo ir finansavimo sutartis buvo planuota pabaigti 6 vertinimus. TPVP priede numatytas papildomas (nacionalinis) produkto rodiklis „Atlikti vertinimai (proc. nuo suplanuotų pabaigti ataskaitiniais metais)“ pasiektas – įgyvendinta 100 proc. suplanuotų vertinimų.

- TPVP numatytas rezultato rodiklis „Vertinimo rekomendacijos, priimtos įgyvendinti (proc. nuo pateiktų ataskaitiniais metais pabaigtuose vertinimuose)“ 2014 m. buvo įvykdytas. 2014 m. baigtuose vertinimuose buvo pateiktos 276 rekomendacijos, iš jų 237 t. y. 86 proc. buvo priimtos įgyvendinti (planuota 70 proc.).

Atsižvelgiant į lėšų panaudojimą ir stebėsenos rodiklių pasiekimo lygį, galima teigti, kad uždavinys įgyvendinamas sėkmingai. Detalesnė informacija apie vertinimo veiklas pateikiama ataskaitos 2.7 dalyje.

E DALIS: HORIZONTALIOS POLITIKOS

Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimas

Horizontalieji principai ir jų įgyvendinimas – ES struktūrinių fondų panaudojimo reikalavimas, kuris pradėtas taikyti siekiant geriau įgyvendinti valstybės plėtros politiką bei išspręsti visuomenei ir aplinkai kylančias kompleksines problemas, tokias kaip socialinė atskirtis, aplinkos tarša, netolygi regionų plėtra ir kt.

2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje ir visose veiksmų programose yra numatyti keturi horizontalieji principai: darnus vystymasis, lyčių lygybė ir nediskriminavimas, informacinė visuomenė ir regioninė plėtra. Pirmųjų dviejų principų įgyvendinimas yra privalomas pagal ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo reikalavimus, kiti du principai (informacinė visuomenė ir regioninė plėtra) buvo numatyti ES struktūrinių fondų programose, atsižvelgiant į Lietuvos nacionalinius poreikius.

Horizontaliųjų principų įgyvendinimas yra integruotas visuose projekto įgyvendinimo ciklo etapuose. Projektų atrankos procese jie yra vertinami pagal Bendruosius atrankos kriterijus: visi projektai turi atitikti darnaus vystymosi ir lyčių lygybės bei nediskriminavimo principus. Taip pat yra numatyta galimybė ministerijoms ir (arba) kitoms valstybės institucijoms rengiant projektų finansavimo sąlygų aprašus numatyti ir proaktyvias horizontaliųjų principų įgyvendinimo priemones, privalomas taikyti projektų vykdymo metu.

Horizontaliųjų principų įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 1K-138 patvirtinta Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupė (toliau – darbo grupė), kurios sudėtis ir funkcijos buvo atnaujintos 2014 m. sausio 21 d. Bendradarbiaujant su darbo grupės nariais, buvo parengtos ir 2009 m. balandžio 30 d. vykusiame darbo grupės posėdyje patvirtintos Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo įsisavinant 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinę paramą gairės (<http://www.esparama.lt/formos-pareiskejams/horizontaliuju-prioritetu-igyvendinimo-gaires>). Taip pat 2007–2013 m. laikotarpiu Lietuvos Respublikos finansų ministerija organizavo mokymus, kurių metu visų ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų darbuotojai galėjo įgyti teorinių ir praktinių žinių horizontaliųjų principų įgyvendinimo srityje.

2014 m. įvyko 5 darbo grupės posėdžiai: 2 posėdžiai skirti lyčių lygybės ir nediskriminavimo horizontaliajam principui, 1 – darnaus vystymosi horizontaliajam principui, 1 – informacinės visuomenės horizontaliajam principui ir 1 – regioninės plėtros horizontaliajam principui. Posėdžių metu buvo aptarta horizontaliųjų principų įgyvendinimo pažanga 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu, atliktų vertinimų rezultatai, taip pat horizontaliųjų principų įgyvendinimo planai 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiu.

2014 m. buvo pabaigtas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013 m. inicijuotas ES struktūrinių fondų investicijų poveikio horizontalaus prioriteto „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui vertinimas¹⁰ (toliau – vertinimas). Detalesnė informacija apie vertinimą pateikiama šios ataskaitos 2.7 dalyje „Stebėseną ir vertinimą“. Vertinimo metu nepriklausomų ekspertų pateiktos rekomendacijos buvo apsvarstytos darbo grupėje, taip pat parengtas vertinimo rekomendacijų įgyvendinimo planas. Tikimasi, kad vertinimo išvados ir jo metu suformuluotos rekomendacijos padės pagerinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo horizontalaus principo įgyvendinimą panaudojant ES struktūrinių fondų investicijas kituose programavimo laikotarpiuose.

¹⁰ Vertinimo ataskaita skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt adresu: http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/fm/failai/Vertinimas_ESSP_Neringos/Ataskaitos_2012MVP/Lyciu_lygybes_ir_nediskriminavimo_vertinimas.pdf

Partnerystės principo įgyvendinimas

Partnerystės principo įgyvendinimas įtvirtintas ES ir nacionaliniuose teisės aktuose. Tai yra svarbus ES sanglaudos politikos įgyvendinimo principas, kuriuo siekiama įtraukti partnerius į ES struktūrinių fondų investicijų panaudojimo procesą įvairiuose jo etapuose: veiksmų programų rengimą (planavimo etapas), įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą (priežiūros etapas).

Per dešimt narystės ES metų Lietuvoje yra sukaupta nemaža ES struktūrinių fondų investicijų programų įgyvendinimo patirtis, todėl dauguma atsakingų institucijų bendradarbiauja su nuolatiniais partneriais, taiko efektyviausias formas.

Dėl daugiapakopio valdymo partnerystė ES struktūrinių fondų investicijų panaudojimo procese yra užtikrinama ir vykdoma keliais lygiais: nacionaliniu, sektoriniu ir teritoriniu. Nacionaliniu lygiu partnerystę inicijuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerija (vadovaujančioji institucija).

Partnerystės principo įgyvendinimas 2014 m. atskiruose ES struktūrinių fondų investicijų panaudojimo proceso etapuose:

1. Įgyvendinimas. Partnerystė vykdoma visuose lygmenyse (nacionaliniame, sektoriniame ir teritoriniame), tačiau per projektų atrankos procesą yra aktyvesnė sektoriniame ir teritoriniame lygmenyse (projektų atrankos kriterijų nustatymas, projektų finansavimo sąlygų aprašų derinimas ir kt.). Aktualių partnerių pasirinkimą apsprendžia konkreti intervencija ir (ar) svarstomas klausimas.

2. Stebėseną. Partnerystės principas įgyvendinamas per Stebėsenos komitetą, kuris tvirtina projektų atrankos kriterijus, svarsto metines veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitas ir kt. 2014 m. vykusiuose Stebėsenos komiteto posėdžiuose dalyvavo visas interesų grupes atstovaujantys partneriai, įskaitant Europos Komisijos atstovus (detalesnė informacija pateikiama skyriuje Stebėsenos komiteto veikla).

3. Vertinimas. Partnerystė vykdoma nacionaliniu lygmeniu. Partnerystės principas įgyvendinamas per Vertinimo koordinavimo grupę, kuri koordinuoja ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo veiklą (detalesnė informacija pateikiama skyriuje Vertinimo koordinavimo grupės veikla). Pagrindiniai partneriai vertinimo etape yra institucijos, užsakančios vertinimus, Europos Komisija, vertintojai, akademinės bendruomenės atstovai ir kiti su konkreto vertinimo objektu susiję partneriai, kurie, esant poreikiui, buvo įtraukti į vertinimų priežiūros grupes. 2014 m. buvo padidintas Vertinimo koordinavimo grupės narių skaičius, įtraukiant visas tarpines institucijas, nepriklausomai nuo to, ar jos atlieka vertinimus. Be to, su atliktų vertinimų rezultatais supažindinami ir Stebėsenos komiteto nariai.

Vadovaujančiosios institucijos iniciatyvos, siekiant sustiprinti partnerystės principo įgyvendinimą 2014 m.:

1. Renginiai ekonominiams ir socialiniams partneriams, siekiant didinti jų kompetenciją ES struktūrinių fondų srityje. Renginiai organizuoti šiomis temomis: „ES struktūrinių fondų administravimo sistema“, „Partnerių dalyvavimo galimybės ir interesų atstovavimas ES struktūrinių fondų administravimo procese“. Ekonominiai ir socialiniai partneriai buvo supažindinti su Partnerystės sąvoka, partnerių dalyvavimo galimybėmis ES struktūrinių fondų administravimo procese ir kt.

2. Pasitarimai dėl efektyvesnio ir aktyvesnio partnerių įtraukimo į ES struktūrinių fondų investicijų programų įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą su Vadovaujančiosios institucijos ir ministerijų atstovais, atsakingais už partnerystę.

3. Mokymai ministerijoms tema „Partnerystės principo įgyvendinimas ES struktūrinių fondų administravimo procese“. Šių mokymų tikslas buvo supažindinti ministerijų darbuotojus, atsakingus už partnerystės principo įgyvendinimą ir koordinavimą, su partnerystės principo reglamentavimu, partnerių identifikavimu, įtraukimo ir bendradarbiavimo su jais mechanizmais, gerąja praktika. Didžiausia šių mokymų nauda bus įgyvendinant partnerystės principą ES struktūrinių fondų investicijų programų stebėsenoje ir vertinime, taip pat rengiantis 2014–2020 metų laikotarpiui.

4. Renginys „Kontaktų mugė 2014“, kurios pagrindinis tikslas – stiprinti ir motyvuoti ES finansuojamų projektų vykdytojų bendruomenę, skatinti ją keistis patirtimi, aptarti projektų įgyvendinimo metu kylančias problemas ir ieškoti jų sprendimo būdų. Renginyje dalyvavo apie 600 dalyvių: projektų vykdytojų, ekonominių socialinių partnerių, institucijų atstovų ir t. t.

5. Vertinimo konferencija „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas: patirtis ir galimybės įgyvendinant ES struktūrinių fondų investicijas“, kurioje dalyvavo ministerijų, agentūrų atstovai bei ekonominiai ir socialiniai partneriai. Konferencijoje buvo pristatyti ES struktūrinių fondų investicijų poveikio horizontalaus prioriteto „lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ įgyvendinimui vertinimo rezultatai. Esamiems ir potencialiems projektų vykdytojams buvo naudinga susipažinti su lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto įgyvendinimo pamokomis ir gerąja praktika.

6. Vertinimo konferencija „ES struktūrinės paramos poveikis gyvenimo kokybei, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui Lietuvoje“, kurioje dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių: Seimo ir Vyriausybės kanceliarijos atstovai, už atskirus sektorius atsakingų institucijų ir ES struktūrinius fondus administruojančių institucijų atstovai, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, ekonominiai ir socialiniai partneriai. Konferencija buvo skirta skurdo ir socialinės atskirties problemoms Lietuvoje ir pagrindiniams uždaviniams šioje srityje aptarti bei atlikto vertinimo, kuriame išnagrinėtas 2007–2013 m. laikotarpiu ES struktūrinių fondų lėšomis vykdytų priemonių poveikis skurdo ir socialinės atskirties mažinimui, rezultatams pristatyti.

Sektoriniu lygiu partnerystę ES investicijų įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapuose inicijuoja ir koordinuoja šakinės ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, pagal kompetenciją atsakingos už bendrai iš ES fondų lėšų finansuojamus ūkio sektorius.

Teritoriniu lygiu partnerystę inicijuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija kartu su regionų plėtros tarybomis. Regionų plėtros tarybos, atsakingos už ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų regioninių projektų sąrašų sudarymą, į sprendimų priėmimo svarstymo etapą įtraukia ekonominius ir socialinius partnerius, kitas suinteresuotas institucijas, siekdamos užtikrinti efektyvų regionų projektams įgyvendinti skirtos ES investicijų planavimą ir panaudojimą.

Apibendrinant galima teigti, kad partnerystės principas yra įgyvendinamas tinkamai, įtraukiant partnerius į visus ES investicijų įgyvendinimo etapus.

Informacija apie kryžminį finansavimą

ES 2007–2013 m. techninės paramos lėšų dalis paskirstyta kryžminio finansavimo būdu pagal pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis 2014 m. gruodžio 31 d. siekė 5.806.592,55 eurų, tai sudaro 7,0 proc. nuo visos TPVP skirtos sumos, t. y. neviršija Bendrojo reglamento Nr. 1083/2006 34 straipsnyje nustatytos 10 proc. ribos. Iš jų kryžminio finansavimo būdu apmokėtų ir pripažintų deklaruotinomis EK išlaidų suma sudarė 4.935.411,34 eurų.

ES 2007–2013 m. techninės paramos lėšomis kryžminio finansavimo būdu buvo finansuotos ilgalaikio turto (kopijavimo aparatų, dokumentų skanavimo aparatų, nešiojamų kompiuterių, projektorių, programinės įrangos ir kito turto) įsigijimo išlaidos.

Įsigytas ilgalaikis turtas naudojamas ES struktūrinę paramą administruojančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijoms atlikti, kurios pavestos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139.

3.1.2. Svarbiausios problemos

Informacija apie svarbiausias problemas pateikiama ataskaitos 2.3 dalyje.

4. ESF PROGRAMŲ SUDERINAMUMAS IR KONCENTRACIJA

Netaikoma

5. DIDELĒS APIMTIES PROJEKTAI

Netaikoma

6. TECHNINĖ PARAMA

Pagrindinis TPVP įgyvendinimo uždavinys 2014 m. buvo užtikrinti tinkamą 2007–2013 m. ES fondų lėšų administravimą ir efektyvų 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimą. Siekiant pilnai panaudoti 2007–2013 m. ES fondų lėšas buvo atliekama rizikingų projektų analizė ir priimami sprendimai dėl lėšų perskirstymo ir (ar) virškontraktavimo. Taip pat atlikti parengiamieji 2007–2013 m. programavimo periodo uždarymo darbai.

2014 m. svarbus vaidmuo teko informavimo ir viešinimo veikloms, kurių metu buvo komunikuojama apie ES fondų lėšų investicijas ir pasiektus rezultatus 2007–2013 m. laikotarpiu. Pabaigti arba dar įgyvendinami 2007–2013 m. veiksmų programų poveikio vertinimai ir suplanuoti svarbūs 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo baigiamieji (*ex-post*) vertinimai.

Taip pat didelė dalis veiklų 2014 m. buvo skirta pasirengimui 2014–2020 m. ES fondų lėšų investavimui (rengti strateginiai dokumentai, nacionaliniai teisės aktai, vidaus procedūros ir pan.), sudarytos galimybės reikalingų kompetencijų, susijusių su 2014–2020 m. finansinės perspektyvos administravimu, ugdymui, komunikuoti apie ES fondų lėšų investavimo galimybes 2014–2020 m. finansavimo periodu, atliktas Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos išankstinis vertinimas.

Ženkli ES techninės paramos lėšų dalis skiriama užtikrinti pakankamus žmogiškuosius išteklius bei aukštą darbuotojų, administruojančių ES struktūrinių fondų lėšas, kompetenciją. Lėšų administravimui ES reglamentuose keliami aukšti bei, kai kuriais atvejais, specifiniai reikalavimai, kurių tinkamam įvykdymui būtinos atitinkamos kompetencijos. Žmogiškųjų išteklių kokybė yra vienas pagrindinių veiksnių lemiančių valdymo ir kontrolės sistemos veikimo kokybę ir efektyvumą, todėl siekiant palaikyti santykinai žemą valdymo ir kontrolės sistemos klaidų lygį, būtina užtikrinti pakankamus žmogiškuosius išteklius bei reikiamas jų kompetencijas. Atsižvelgiant į tai, 2014 m. ir toliau buvo organizuojami pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atliktą ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemos bei reikiamų kompetencijų analizę ir jos pagrindu parengtą reikiamų kvalifikacinių reikalavimų aprašą centralizuoti mokymai ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų valstybės tarnautojams ir darbuotojams.

Prioritetas buvo skirtas mokymams, kurių metu buvo ugdomos kompetencijos, susijusios su 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ES struktūrinių fondų lėšų administravimu: Sanglaudos politikos naujovės, 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimą reglamentuojantys ES teisės aktai, 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos pokyčiai ir pan.

2014 m. pradėti organizuoti mokymai aukščiausio lygio vadovams „Vadovų klubas“, kurių metu aukščiausio lygio vadovams pristatomos aktualios temos žmogiškųjų išteklių valdymo srities naujovės, diskutuojama aktualiomis temomis, taip pat dalijamasi gerąja institucijų patirtimi, aptariamose ES struktūrinių fondų lėšų administravimo aktualijos.

ES struktūrinių fondų lėšas administruojančios institucijos palankiai vertina Finansų ministerijos, kaip vadovaujančios institucijos, organizuojamus centralizuotus mokymus ir aktyviai juose dalyvauja. Per 2014 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija suorganizavo 133 mokymo renginius, kuriuose apsilankė daugiau kaip 2400 dalyvių (neunikalūs dalyviai) iš 25 ES struktūrinių fondų lėšas administruojančių institucijų.

Siekiant efektyvios partnerystės Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014 m. organizavo mokymų renginius socialiniams ir ekonominiams partneriams. Šių mokymų paskirtis didinti socialinių ir ekonominių partnerių supratimą apie ES struktūrinių fondų investicijas, jų planavimą ir panaudojimą, ES fondų teikiamas galimybes bei reikalavimus, taip pat padėti socialiniams ir ekonominiams partneriams geriau suprasti dalyvavimo galimybes ES struktūrinių fondų lėšų administravimo procese, geriau pasiruošti bei sėkmingiau jomis naudotis. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo suorganizuoti du mokymo renginiai socialiniams ir ekonominiams partneriams „ES struktūrinių fondų lėšų administravimo sistema“ ir „Partnerių dalyvavimo galimybės ir interesų atstovavimas ES struktūrinių fondų lėšų administravimo procese“. Šiuose renginiuose apsilankė per 40 socialinių ir ekonominių partnerių.

2014 m. nemaža dalis veiklų taip pat buvo skirta 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų administravimo reglamentavimui bei šių lėšų administravimo procesų kūrimui, ypatingą dėmesį kreipiant į administracinės naštos mažinimą projektų vykdytojams, taip pat siekiant, kad ES struktūrinių fondų lėšų administravimo procesai būtų kuo aiškesni ir paprastesni ir, kiek įmanoma, standartizuoti. Per 2014 m. patvirtinti visi pagrindiniai strateginiai dokumentai bei nacionaliniai teisės aktai, nustatantys 2014–2020 m. ES struktūrinių lėšų administravimo principus.

7. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gegužės 14 d. įsakymu „Dėl 2014 metų informavimo ir viešinimo priemonių plano patvirtinimo“, pagrindiniai informavimo ir viešinimo tikslai 2014 m. buvo¹¹:

1. Informuoti tikslines grupes apie pasirengimą 2014–2020 m. finansavimo iš ES struktūrinių fondų lėšų laikotarpiui, planuojamus įgyvendinti didelius projektus, finansavimo sritis, priemones, informuoti pareiškėjus ir projektų vykdytojus apie galimybes gauti ES fondų finansavimą;

2. Informuoti tikslines grupes apie 2007–2013 m. iš ES struktūrinių fondų lėšų įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, jų pridėtinę vertę ir naudą, akcentuojant projekto efektyvumą, skaidrumą ir pasiektus rezultatus.

Apžvelgiant pagrindinius 2014 m. viešinimo ir informavimo rezultatus ir remiantis 2015 m. balandžio mėn. atliktu visuomenės nuomonės tyrimu, galima teigti, kad visuomenės informuotumas apie ES investicijas Lietuvai išlieka aukštas. Dauguma apklausoje dalyvavusių Lietuvos gyventojų (89 proc.) yra daug / kažką girdėję apie ES fondų investicijas Lietuvai. Analizuojant informavimo ir viešinimo veiklų rezultatų įtaką Bendrijos vaidmens suvokimui, galima išskirti tam tikras sritis, kuriose ES investicijų įtaka daugiausiai matoma ir Bendrijos vaidmuo suvokiamas geriausiai. Bendrijos vaidmens suvokimą geriausiai iliustruoja asmeninės ES investicijų naudos vertinimas visuomenėje. Vadovaujantis atliktais gyventojų apklausos rezultatais, galima teigti, kad asmeniškai jaučiančių ES investicijų naudą nuo 2013 m. pabaigos išaugo 10 proc. ir dabar siekia 71 proc. Pastebėtina, kad ES investicijų teikiama nauda labiausiai jaučiama išlieka transporto (60 proc.), švietimo (29 proc.), sveikatos priežiūros (27 proc.), regionų (miestų ir miestelių plėtra) (24 proc.) srityse.

---

¹¹ 2014 m. informavimo ir viešinimo priemonių planas paskelbtas ES struktūrinės paramos svetainėje: http://www.esparama.lt/teisesaktai/-/asset_publisher/DcXhzftJmXdz/content/Ir-finansu-ministro-2014-m-geguzes-14-d-isakymas-nr-1k-142-del-2014-metu-informavimo-ir-viesinimo-priemoniu-plano-patvirtinimo-?_101_INSTANCE_DcXhzftJmXdz_redirect=%2Fteisesaktai

Didelio masto informacinė kampanija

Kaip didelio masto informacinė kampanija 2014 m. pabaigoje pradėta skaidrumo iniciatyva „Jonvabaliai“. Šia iniciatyva siekiama didinti ES lėšomis finansuojamų projektų skaidrumą. Tai – analogų ES neturinti iniciatyva, kuri skatina įmones bei organizacijas visuomenei savanoriškai atskleisti daugiau informacijos nei reikalaujama teisės aktais. Gyventojai įgijo galimybę ne tik sužinoti, už kiek buvo nupirktas vienas ar kitas daiktas, gauti informaciją apie projekto vykdytojo akcininkus, organizacinę struktūrą ir pan., bet ir įgijo teisę tiesiogiai projekto vykdytojui užduoti rūpimą klausimą.

Skaidrumo iniciatyvos „Jonvabaliai“ steigėjais tapo asociacija „Investors’ Forum“, asociacija „Žinių ekonomikos forumas“, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos atsakingo verslo asociacija (LAVA), Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos verslo darbdavių konfederacija ir „Transparency International“ Lietuvos skyrius.

Iniciatyvos tinklalapyje www.jonvabaliai.lt užsiregistravę projektų vykdytojai gali pildyti skaidrumo deklaracijas, pasirinkti, kiek ir kokios informacijos jie nori pateikti. Kuo daugiau informacijos pateikiama, tuo daugiau skaidrumo jonvabalių skiriama projektui.

Registruojantis tinklalapyje projektų vykdytojų deklaracijose klausiama apie projektų rezultatus, išlaidas, kainas, taip pat, ar yra viešai prieinama informacija apie vykdytus viešuosius pirkimus, įmonės akcininkus, organizacinę struktūrą, antikorupcijos rizikų valdymą, ar buvo nustatyta lėšų panaudojimo pažeidimų ir pan. Deklaracijos buvo rengtos, konsultuojantis su Viešųjų pirkimų tarnyba, Finansinių nusikaltimų tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir t. t. Tinklalapyje gyventojams suteikiama galimybė patiems prisidėti, kuriant didesnę skaidrumą, – kviesti prie iniciatyvos prisijungti juos dominančius projektus. Šiuo metu prie iniciatyvos jonvabaliai prisijungė jau daugiau kaip 220 projektų.

Įgyvendinant šią iniciatyvą taip pat sukurta reklaminė kampanija (televizijoje, internete, radijuje), kuria gyventojai kviečiami domėtis ir vertinti ES finansuojamų projektų skaidrumą. Ši žinutė – tai pirmųjų 2013 metų reklaminės kampanijos tęsinys, kurių tikslas didinti suvokimą, jog informacija apie ES investicijas yra lengvai prieinama, gyventojai gali patys įsitikinti projektų skaidrumu. Be to parengtas TV laidų ciklas, pristatantis prie iniciatyvos prisijungusius projektus.

2014 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija taip pat jau aštuntus metus organizavo geriausių ES fondų investicijų Lietuvoje projektų – „Europos burių“ – rinkimus ir apdovanojimus. „Europos burių“ rinkimais siekiama įvertinti ir visuomenei pristatyti didžiausią vertę žmogui, kraštui, visuomenei ir valstybei duodančius projektus. Burės – ES investicijų, suteikiančių galimybę judėti pirmyn, kurti gražesnę, patogesnę gyvenimą kiekvienam iš mūsų, skatinti inovacijas, darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą, sparčiai gerinti sąlygas dirbti ir investuoti Lietuvoje, simbolis.

2014 m. ypatingi – baigiasi senojo finansavimo laikotarpio darbai ir sparčiai rengiamasi naujam – 2014–2020 m. investicijų laikotarpiui. Norėdami apibendrinti visus atliktus darbus, išrinkti geriausi viso 2007–2013 m. laikotarpio projektai.

Susirungti dėl „Europos burių“ 2014 apdovanojimų norą pareiškė net 176 ES fondų lėšomis įgyvendinti projektai iš visos Lietuvos. Finansų ministerijos ir įgyvendinančių institucijų atstovai atrinko 127 projektus, kuriuos pateikė vertinti specialiai suburtai projektų vertinimo komisijai. Komisija atrinko 27 projektus, remiantis pagrindiniais vertinimo kriterijais: projekto tinkamumo, naudingumo, efektyvumo, poveikio bei tęstinumo. Už projektus buvo balsuojama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt ir naujienu portalė www.delfi.lt.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad visuomenei labiausiai dominanti informacija išlieka ES fondų nauda gyventojui ir Lietuvai bei informacija apie savivaldybėje, kurioje gyvena, įgyvendinamus projektus ir siekiant užtikrinti geresnę informacijos prieinamumą mažesnių miestų ir miestelių gyventojams ir tautinių mažumų atstovams bei stiprinant investicijų rezultatų svarbos suvokimą, ugdant visuomenės domėjimąsi ES investicijomis buvo organizuotas ir įgyvendintas projektų konkursas regioninės žiniasklaidos priemonėms. Jo metu nepriklausomų ekspertų atrinkti regioninės, rajoninės ir tautinėms mažumoms skirtų leidinių, radijo ir televizijos stočių bei tautinių

mažumų projektai, kurie rengė ir publikavo informaciją apie ES struktūrinius fondus, jos lėšomis įgyvendinamus projektus visoje Lietuvoje.

Rengiantis administruoti 2014–2020 m. ES struktūrinius fondus taip pat buvo organizuojami renginiai/viešos diskusijos Lietuvos regionuose, pristatantys ne tik 2007–2013 m. patirtį, rezultatus, bet naujojo finansinio periodo naujoves bei galimybes.

Taip pat labai svarbu paminėti, kad prasidėjus naujam 2014–2020 m. ES investicinių fondų etapui sukurtas naujas informacinis portalas www.esinvesticijos.lt. Jis skirtas skelbti aktualiai 2014–2020 m. ES investicijų veiksmų programos įgyvendinimo informacijai. Svetainėje skelbiami patvirtinti dokumentai, aktualios naujienos, užregistruotos projektų paraiškos, tvirtinamos veiksmų programos priemonės, kvietimai teikti paraiškas ir kita aktuali informacija.
